

**Приложение 4 к Регламенту оказания брокерских
(агентских) услуг на рынке ценных бумаг,
утвержденному
решением Совета директоров Публичной компании
Freedom Finance Global PLC от 14 августа 2025 г.**

**Декларация о рисках, связанных с осуществлением
операций на рынке ценных бумаг**

1. Общие положения

1.1. Целью настоящей Декларации является предоставление информации о рисках, связанных с осуществлением операций на рынке ценных бумаг.

1.2. Клиент признает и принимает предупреждения о рисках, указанных в настоящей Декларации, иных положениях Регламента оказания брокерских услуг на рынке ценных бумаг (далее – **Регламент**). Клиент заявляет, что он обладает достаточным опытом для того, чтобы оценить эти риски, а при отсутствии такого опыта воспользуется консультациями соответствующих специалистов, имеет финансовые возможности для несения убытков, связанных с такими рисками, и согласен нести все такие риски, возникающие в связи с его инвестициями в ценные бумаги и заключением любых торговых сделок и срочных контрактов с ценными бумагами и производными финансовыми инструментами, ни при каких обстоятельствах не возлагая какой-либо ответственности на Компанию, за исключением случаев, прямо предусмотренных Регламентом.

1.3. Настоящая Декларация имеет целью помочь Клиенту понять риски, связанные с осуществлением операций на рынке ценных бумаг, определить их приемлемость, реально оценить свои финансовые цели и возможности и ответственно подойти к решению вопроса о выборе инвестиционной стратегии.

1.4. Представленный в настоящей Декларации список рисков не является исчерпывающим, Клиент должен понимать, что Декларация не раскрывает все возможные риски вследствие разнообразия ситуаций, возникающих на рынке ценных бумаг.

2. Декларация об общих рисках, связанных с осуществлением операций на рынке ценных бумаг

В общем смысле риск представляет собой возможность возникновения убытков при осуществлении финансовых операций в связи с возможным неблагоприятным влиянием разного рода факторов. Ниже – основные риски, с которыми связаны операции на рынке ценных бумаг:

2.1. Системный риск. Этот риск затрагивает несколько финансовых институтов и проявляется в снижении их способности выполнять свои функции. В силу большой степени взаимодействия и взаимозависимости финансовых институтов между собой оценка системного риска сложна, но его реализация может повлиять на всех участников финансового рынка.

2.2. Рыночный риск. Этот риск проявляется в неблагоприятном изменении цен (стоимости) принадлежащих Клиенту финансовых инструментов, в том числе из-за неблагоприятного изменения политической ситуации, резкой девальвации национальной валюты, кризиса рынка государственных долговых обязательств, банковского и валютного кризиса, обстоятельств непреодолимой силы, главным образом стихийного и военного характера, и как

**Freedom Finance Global Жария компаниясының
Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 14 тамыздағы
шешімімен бекітілген Бағалы қағаздар нарығында
брокерлік (агенттік) қызмет көрсету регламентіне
4-қосымша**

**Бағалы қағаздар нарығында операцияларды жүзеге
асыруға байланысты тәуекелдер туралы декларация**

Жалпы ережелер

Осы Декларацияның мақсаты бағалы қағаздар нарығында операцияларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдер туралы ақпарат беру болып табылады.

Клиент осы Декларацияда көрсетілген тәуекелдер туралы ескертулерді, Бағалы қағаздар нарығында брокерлік қызметтер көрсету регламентінің (**бұдан әрі - Регламент**) өзге ережелерін мойындайды және қабылдайды. Клиент өзінің осы тәуекелдерді бағалау үшін жеткілікті тәжірибесі бар екенін мәлімдейді, ал мұндай тәжірибе болмаған жағдайда Регламентте тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, ешқандай жағдайда Компанияға қандай да бір жауапкершілік жүктемей, тиісті мамандардың консультацияларын пайдаланады, осындай тәуекелдерге байланысты шығындарды өтеу үшін қаржылық мүмкіндіктері бар және оның бағалы қағаздарға инвестицияларына және бағалы қағаздармен және туынды қаржы құралдарымен кез келген сауда мәмілелері мен мерзімді келісімшарттар жасасуына байланысты туындайтын осындай тәуекелдердің бәрін көтеруге келіседі.

Осы Декларация Клиентке бағалы қағаздар нарығында операцияларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдерді түсінуге, олардың қолайлылығын айқындауға, өзінің қаржылық мақсаттары мен мүмкіндіктерін нақты бағалауға және инвестициялық стратегияны таңдау туралы мәселені шешуге жауапкершілікпен келуге көмектесуді мақсат етеді.

Осы Декларацияда ұсынылған тәуекелдер тізімі түпкілікті болып табылмайды, Клиент бағалы қағаздар нарығында туындайтын жағдайлардың әртүрлілігі салдарынан Декларация барлық ықтимал тәуекелдерді ашпайтынын түсінуі тиіс.

**Бағалы қағаздар нарығында операцияларды жүзеге асыруға
байланысты жалпы тәуекелдер туралы декларация**

Жалпы мағынада тәуекел әртүрлі факторлардың ықтимал қолайсыз әсеріне байланысты қаржылық операцияларды жүзеге асыру кезінде шығындардың туындау мүмкіндігін білдіреді. Төменде - бағалы қағаздар нарығындағы операциялар байланысты негізгі тәуекелдер:

Жүйелік тәуекел. Бұл тәуекел бірнеше қаржы институттарын қозғайды және олардың өз функцияларын орындау қабілетінің төмендеуінен көрінеді. Қаржы институттарының өзара іс-қимылының және өзара тәуелділігінің үлкен дәрежесіне байланысты жүйелік тәуекелді бағалау күрделі, бірақ оны іске асыру қаржы нарығының барлық қатысушыларына әсер етуі мүмкін.

Нарықтық тәуекел. Бұл тәуекел Клиентке тиесілі қаржы құралдары бағасының (құнының) қолайсыз өзгеруінен, оның ішінде саяси жағдайдың қолайсыз өзгеруінен, ұлттық валютаның күрт девальвациясынан, мемлекеттік борыштық міндеттемелер нарығының дағдарысынан, банктік және

следствие, приводит к снижению доходности или даже убыткам. В зависимости от выбранной стратегии рыночный (ценовой) риск будет состоять в увеличении (уменьшении) цены финансовых инструментов. Клиент должен отдавать себе отчет в том, что стоимость принадлежащих ему финансовых инструментов может как расти, так и снижаться, и ее рост в прошлом не означает ее роста в будущем.

Следует специально обратить внимание на следующие рыночные риски:

2.3. Валютный риск. Валютный риск проявляется в неблагоприятном изменении курса валюты, при котором доходы Клиента от владения финансовыми инструментами могут быть подвергнуты инфляционному воздействию (снижению реальной покупательной способности), вследствие чего Клиент может потерять часть дохода, а также понести убытки. Валютный риск также может привести к изменению размера обязательств по финансовым инструментам, связанным с иностранной валютой, что может привести к убыткам или к затруднению возможности рассчитываться по ним.

2.4. Процентный риск. Проявляется в неблагоприятном изменении процентной ставки, влияющей на курсовую стоимость облигаций с фиксированным доходом. Процентный риск может быть обусловлен несовпадением сроков востребования (погашения) требований и обязательств, а также неодинаковой степенью изменения процентных ставок по требованиям и обязательствам.

2.5. Риск банкротства эмитента акций. Проявляется в резком падении цены акций акционерного общества, признанного несостоятельным, или в предвидении такой несостоятельности.

Для того чтобы снизить рыночный риск, Клиенту следует внимательно отнестись к выбору и диверсификации финансовых инструментов. Кроме того, внимательно ознакомиться с условиями взаимодействия с менеджером для того, чтобы оценить расходы, с которыми будут связаны владение и операции с финансовыми инструментами и убедиться в том, что они приемлемы для Клиента и не лишают его ожидаемого им дохода.

2.6. Риск ликвидности. Этот риск проявляется в снижении возможности реализовать финансовые инструменты по необходимой цене из-за снижения спроса на них. Данный риск может проявиться, в частности, при необходимости быстрой продажи финансовых инструментов, в убытках, связанных со значительным снижением их стоимости.

2.7. Кредитный риск. Этот риск заключается в возможности невыполнения контрактных и иных обязательств, принятых на себя другими лицами в связи с вашими операциями.

К числу кредитных рисков относятся следующие риски:

2.7.1. Риск дефолта по облигациям и иным долговым ценным бумагам. Заключается в возможности неплатежеспособности эмитента долговых ценных бумаг, что приведет к невозможности или снижению вероятности погасить ее в срок и в полном объеме.

2.7.2. Риск контрагента. Риск контрагента — третьего лица проявляется в риске неисполнения обязательств перед Клиентом или Компанией со стороны контрагентов. Компания должна принимать меры по минимизации риска контрагента, однако не может исключить его полностью. Особенно высок риск

валютный дағдарыстан, еңсерілмейтін күш жағдайларынан, негізінен стихиялық және әскери сипаттағы жағдайлардан көрінеді және соның салдарынан кірістіліктің төмендеуіне немесе тіпті шығындарға әкеледі. Таңдалған стратегияға байланысты нарықтық (бағалық) тәуекел қаржы құралдарының бағасын ұлғайтудан (азайтудан) тұрады. Клиент өзіне тиесілі қаржы құралдарының құны өсуі де, төмендеуі де мүмкін екендігін және оның өткендегі өсуі оның болашақта өсуін білдірмейтіндігін ескеруі тиіс.

Мынадай нарықтық тәуекелдерге арнайы назар аударған жөн:

Валюталық тәуекел. Валюталық тәуекел валюта бағамының қолайсыз өзгеруінен көрінеді, бұл ретте Клиенттің қаржы құралдарын иеленуден түскен кірістері инфляциялық әсерге (нақты сатып алу қабілетінің төмендеуіне) ұшырауы мүмкін, соның салдарынан Клиент кірістің бір бөлігін жоғалтуы, сондай-ақ шығынға ұшырауы мүмкін. Валюталық тәуекел сондай-ақ шетел валютасына байланысты қаржы құралдары бойынша міндеттемелер мөлшерінің өзгеруіне әкеп соғуы мүмкін, бұл шығындарға немесе олар бойынша есептелу мүмкіндігінің қиындауына әкеп соғуы мүмкін.

Пайыздық тәуекел. Кірісі тіркелген облигациялардың бағамдық құнына әсер ететін пайыздық ставканың қолайсыз өзгеруінен көрінеді. Пайыздық тәуекел талаптар мен міндеттемелерді талап ету (өтеу) мерзімдерінің сәйкес келмеуіне, сондай-ақ талаптар мен міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруінің бірдей емес дәрежесіне байланысты болуы мүмкін.

Акциялар эмитентінің банкроттық тәуекелі. Дәрменсіз деп танылған акционерлік қоғам акцияларының бағасының күрт құлдырауынан немесе осындай дәрменсіздікті болжаудан көрінеді.

Нарықтық тәуекелді азайту үшін Клиент қаржы құралдарын таңдауға және әртараптандыруға мұқият қарауы тиіс. Бұдан басқа, қаржы құралдарын иелену және олармен операциялар байланысты шығыстарды бағалау үшін менеджермен өзара іс-қимыл шарттарымен мұқият танысу және олардың Клиент үшін қолайлы екеніне және оның күткен табысынан айырылмайтынына көз жеткізу.

Өтімділік тәуекелі. Бұл тәуекел оларға сұраныстың төмендеуінен қаржы құралдарын қажетті бағамен сату мүмкіндігінің төмендеуінен көрінеді. Бұл тәуекел, атап айтқанда, қаржы құралдарын жылдам сату қажет болған кезде, олардың құнының айтарлықтай төмендеуіне байланысты шығындарда көрінуі мүмкін.

Кредиттік тәуекел. Бұл тәуекел сіздің операцияларыңызға байланысты басқа тұлғалар қабылдаған келісімшарттық және өзге де міндеттемелерді орындамау мүмкіндігінен тұрады.

Кредиттік тәуекелдер қатарына мынадай тәуекелдер жатады:

Облигациялар және өзге де борыштық бағалы қағаздар бойынша дефолт тәуекелі. Борыштық бағалы қағаздар эмитентінің төлем қабілетсіздігі мүмкіндігі болып табылады, бұл оны мерзімінде және толық көлемде өтеу мүмкіндігінің мүмкін болмауына немесе төмендеуіне әкеп соғады.

Контрагенттің тәуекелі. Контрагенттің - үшінші тұлғаның тәуекелі Клиент немесе Компания алдындағы міндеттемелерді контрагенттер тарапынан орындамау тәуекелінде көрінеді. Компания контрагенттің тәуекелін азайту бойынша шаралар қабылдауға тиіс, алайда оны толық жоққа шығара алмайды.

контрагента при совершении операций, совершаемых на неорганизованном рынке, без участия клиринговых организаций, которые принимают на себя риски неисполнения обязательств. Клиент должен отдавать себе отчет в том, что хотя Компания действует в интересах Клиента от своего имени, риски, которые она принимает в результате таких действий, в том числе риск неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств третьих лиц перед Компанией, несет Клиент. Клиенту следует иметь в виду, что во всех случаях денежные средства Клиента хранятся на банковском счете, и Клиент несет риск банкротства банка, в котором они хранятся, а также риск банкротства вышестоящего брокера.

2.8. Правовой риск. Связан с возможными негативными последствиями утверждения законодательства или нормативных актов, стандартов организаций, регулирующих рынок ценных бумаг, или иные отрасли экономики, которые могут привести к негативным для Клиента последствиям. К правовому риску также относится возможность изменения правил расчета налога, налоговых ставок, отмены налоговых вычетов и другие изменения налогового законодательства, которые могут привести к негативным для Клиента последствиям.

2.9. Операционный риск. Заключается в возможности причинения убытков Клиенту в результате нарушения внутренних процедур Компании, ошибок и недобросовестных действий его сотрудников, сбоев в работе технических средств Компании, его партнеров, инфраструктурных организаций, в том числе организаторов торгов, клиринговых организаций, а также других организаций. Операционный риск может исключить или затруднить совершение операций и в результате привести к убыткам.

3. Декларация о рисках, связанных с совершением маржинальных, непокрытых сделок и сделок с использованием заемных ценных бумаг

Цель настоящей Декларации — предоставить Клиенту информацию об основных рисках, с которыми связаны маржинальные сделки (то есть сделки, исполнение которых осуществляется с использованием заемных средств, предоставленных Компанией), непокрытые сделки (то есть сделки, в результате которых возникает непокрытая позиция — для исполнения обязательств по которым на момент заключения сделки имущества Клиента, переданного Компании, недостаточно с учетом иных ранее заключенных сделок), и сделок продажи финансовых инструментов, которые Клиент получает в заём от Компании ("**Сделки Short**"). Информация о финансовых инструментах, которые доступны для Сделок Short доводится Компанией до Клиента с использованием систем интернет трейдинга. Клиент соглашается, что финансовые инструменты для целей Сделок Short не ограничиваясь определяются самостоятельно Компанией, вышестоящими брокерами, применимым законодательством.

3.1. Применимые нормативные акты ограничивают риски Клиентов по маржинальным, непокрытым сделкам, и Сделкам Short, в том числе регулируя максимальное «плечо» — соотношение обязательств Клиента по заключенным в его интересах сделкам и имущества Клиента, предназначенного для совершения сделок в соответствии с Регламентом. Тем не менее данные сделки поскольку сопряжены с дополнительными рисками и требуют оценки того, готов ли Клиент их нести.

3.2. Рыночный риск. При согласии на совершение маржинальных, непокрытых сделок и Сделок Short Клиент

Эсиресе клирингтік ұйымдардың қатысуынсыз ұйымдаспаған нарықта жасалатын операцияларды жасау кезінде контрагенттің тәуекелі жоғары, олар өзіне міндеттемелерді орындамау тәуекелдерін қабылдайды. Клиент Компания Клиенттің мүддесі үшін өз атынан іс-қимыл жасаса да, осындай іс-қимылдардың нәтижесінде қабылдайтын тәуекелдерді, оның ішінде үшінші тұлғалардың Компания алдындағы міндеттемелерін орындамау немесе тиісінше орындамау тәуекелін Клиент көтеретіні туралы өзіне есеп беруге тиіс. Клиент барлық жағдайларда Клиенттің ақшалай қаражаты банк шотында сақталатынын және Клиент олар сақталатын банктің банкрот болу тәуекелін, сондай-ақ жоғары тұрған брокердің банкроттық тәуекелін көтеретінін ескеруі тиіс.

Құқықтық тәуекел. Заңнаманы немесе нормативтік актілерді, бағалы қағаздар нарығын реттейтін ұйымдардың стандарттарын немесе Клиент үшін теріс салдарға әкелуі мүмкін экономиканың өзге салаларын бекітудің ықтимал теріс салдарымен байланысты. Құқықтық тәуекелге салық, салық ставкаларын есептеу ережелерін өзгерту, салық шегерімдерін жою және Клиент үшін теріс салдарларға әкеп соғуы мүмкін салық заңнамасының басқа да өзгерістері де жатады.

Операциялық тәуекел. Компанияның ішкі рәсімдерін, оның қызметкерлерінің қателіктері мен жосықсыз іс-әрекеттерін, Компанияның, оның әріптестерінің, инфрақұрылымдық ұйымдардың, оның ішінде сауда-саттықты ұйымдастырушылардың, клирингтік ұйымдардың, сондай-ақ басқа да ұйымдардың техникалық құралдарының жұмысындағы іркілістерді бұзу нәтижесінде Клиентке залал келтіру мүмкіндігі болып табылады. Операциялық тәуекел операцияларды жасауды болдырмауы немесе қиындатуы және нәтижесінде шығындарға әкеп соғуы мүмкін.

Маржиналдық, жабылмаған мәмілелер және заемдық бағалы қағаздарды пайдалана отырып мәмілелер жасауға байланысты тәуекелдер туралы декларация

Осы Декларацияның мақсаты - Клиентке маржиналдық мәмілелер (яғни орындалуы Компания берген қарыз қаражатын пайдалана отырып жүзеге асырылатын мәмілелер), жабылмаған мәмілелер (яғни нәтижесінде жабылмаған позиция туындайтын мәмілелер - мәміле жасау сәтінде олар бойынша міндеттемелерді орындау үшін бұрын жасалған өзге мәмілелерді ескере отырып Клиенттің Компанияға берілген мүлкі жеткіліксіз болатын) және Клиент Компаниядан қарыз алатын қаржы құралдарын сату мәмілелері ("**Short мәмілелері**") байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпарат беру. Short Мәмілелері үшін қолжетімді қаржы құралдары туралы ақпаратты Компания интернет трейдинг жүйелерін пайдалана отырып, Клиентке жеткізеді. Клиент Short Мәмілелерінің мақсаттары үшін қаржы құралдарын Компания, шектеусіз қолданыстағы заңнамамен жоғары тұрған брокерлер өз бетінше анықтайды деп келіседі.

Қолданылатын нормативтік актілер Клиенттердің маржиналдық, жабылмаған мәмілелер және Short Мәмілелері бойынша тәуекелдерін шектейді, оның ішінде ең жоғары «иық» - Клиенттің өзінің мүддесінде жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелерінің және Клиенттің Регламентке сәйкес мәмілелер жасауға арналған мүлкінің арақатынасын реттейді. Дегенмен, бұл мәмілелер қосымша тәуекелдермен байланысты болғандықтан және Клиент оларды алып жүруге дайын ма, жоқ па оны бағалауды талап етеді.

Нарықтық тәуекел. Маржиналдық, жабылмаған мәмілелер мен Short Мәмілелерін жасауға келіскен кезде Клиент Клиент

должен учитывать тот факт, что величина потерь в случае неблагоприятного для портфеля Клиента движения рынка увеличивается при увеличении «плеча».

Помимо общего рыночного риска, который несет Клиент, совершающий операции на рынке ценных бумаг, в случае совершения маржинальных, непокрытых сделок и Сделок Short Клиент будет нести риск неблагоприятного изменения цены как в отношении ценных бумаг, в результате приобретения/получения в заем которых возникла или увеличилась непокрытая позиция, так и риск в отношении активов, которые служат обеспечением. При этом, в случае если непокрытая позиция возникла или увеличилась в результате продажи ценных бумаг, величина убытков ничем не ограничена – Клиент будет обязан вернуть (передать) Компании ценные бумаги независимо от изменения их стоимости.

3.3. При совершении маржинальных, непокрытых сделок, и Сделок Short Клиент должен учитывать, что возможность распоряжения активами, являющимися обеспечением по таким сделкам, ограничена.

3.4. Активы, принадлежащие Клиенту, в результате совершения маржинальной или непокрытой сделки или Сделки Short являются обеспечением исполнения Клиентом обязательств перед Компанией и возможность распоряжения ими может быть ограничена вплоть до полного запрета совершения с ними каких-либо сделок. Размер обеспечения изменяется в порядке, предусмотренном Регламентом, и в результате Клиент может быть ограничен в возможности распоряжаться своими активами в большей степени, чем до совершения маржинальной (непокрытой) сделки / Сделки Short.

3.5. Неблагоприятное изменение цены может привести к необходимости внести дополнительные средства для того, чтобы привести обеспечение в соответствие с требованиями нормативных актов и Регламента, что должно быть сделано в короткий срок, который может быть недостаточен для Клиента. Нормативные акты, Регламент позволяют Компании без согласия Клиента принудительно закрыть позицию, то есть приобрести ценные бумаги за счет денежных средств Клиента или продать его ценные бумаги. Это может быть сделано по существующим, в том числе невыгодным, ценам и привести к возникновению убытков у Клиента.

3.6. Принудительное закрытие позиции может быть вызвано резкими колебаниями рыночных цен, которые повлекли уменьшение стоимости портфеля Клиента ниже минимальной маржи.

3.7. Принудительное закрытие позиции может быть вызвано требованиями нормативных актов или внесением Компанией в одностороннем порядке изменений в список ценных бумаг, которые могут быть обеспечением по непокрытым позициям.

Принудительное закрытие позиции по Сделкам Short может быть связано с тем, что финансовые инструменты, используемые для этих целей, могут быть исключены из перечней Компании или вышестоящих брокеров, от которых получены финансовые инструменты, а также в силу норм законодательства, ограничивающих использование финансовых инструментов. Принудительное закрытие позиций по Сделкам Short осуществляется без уведомления Клиента.

3.8. Принудительное закрытие может быть вызвано изменением значений ставок риска, рассчитываемых клиринговой организацией и (или) используемых Компанией в

портфеле для обеспечения безопасности в случае неблагоприятного для портфеля Клиента движения рынка увеличивается при увеличении «плеча».

Багалы қағаздар нарығында операциялар жасайтын Клиент көтеретін жалпы нарықтық тәуекелден басқа, маржиналдық, жабылмаған мәмілелер және Short Мәмілелері жасалған жағдайда Клиент сатып алу/алу нәтижесінде өтелмеген ұстаным туындаған немесе ұлғайған багалы қағаздарға қатысты да, қамтамасыз ету болып табылатын активтерге қатысты да бағаның қолайсыз өзгеруі тәуекелін көтеретін болады. Бұл ретте, егер өтелмеген позиция багалы қағаздарды сату нәтижесінде туындаған немесе ұлғайған жағдайда, залалдардың шамасы ештеңемен шектелмейді - Клиент багалы қағаздарды олардың құнының өзгеруіне қарамастан Компанияға қайтаруға (беруге) міндетті болады.

Маржиналдық, жабылмаған мәмілелерді және Short Мәмілелерін жасау кезінде Клиент осындай мәмілелер бойынша қамтамасыз ету болып табылатын активтерге билік ету мүмкіндігі шектелгенін ескеруі тиіс.

Клиентке тиесілі активтер маржиналдық немесе жабылмаған мәміле немесе Short мәмілесін жасау нәтижесінде Клиенттің Компания алдындағы міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету болып табылады және оларға билік ету мүмкіндігі олармен қандай да бір мәмілелер жасауға толық тыйым салынғанға дейін шектелуі мүмкін. Қамтамасыз ету мөлшері Регламентте көзделген тәртіппен өзгереді және нәтижесінде Клиент маржиналдық (жабылмаған) мәміле/Short мәмілесі жасалғанға дейін көп дәрежеде өз активтеріне билік ету мүмкіндігіне шек қойылуы мүмкін.

Бағаның қолайсыз өзгеруі қамтамасыз етуді нормативтік актілер мен Регламенттің талаптарына сәйкес келтіру үшін қосымша қаражат енгізу қажеттілігіне әкелуі мүмкін, бұл Клиент үшін жеткіліксіз болуы мүмкін қысқа мерзімде жасалуы тиіс. Нормативтік актілер, Регламент Компанияға Клиенттің келісімінсіз позицияны мәжбүрлеп жабуға, яғни Клиенттің ақша қаражаты есебінен багалы қағаздарды сатып алуға немесе оның багалы қағаздарын сатуға мүмкіндік береді. Бұл қолданыстағы, оның ішінде тиімсіз бағалар бойынша жасалуы және Клиентте шығындардың туындауына әкеп соғуы мүмкін.

Позицияны мәжбүрлеп жабу Клиенттің портфелі құнының ең төменгі маржадан төмендеуіне әкеп соқтырған нарықтық бағалардың күрт ауытқуынан туындауы мүмкін.

Позицияны мәжбүрлеп жабу нормативтік актілердің талаптарынан немесе Компанияның жабылмаған позициялар бойынша қамтамасыз етілуі мүмкін багалы қағаздар тізіміне біржақты тәртіппен өзгерістер енгізуінен туындауы мүмкін.

Short Мәмілелері бойынша позицияны мәжбүрлеп жабу осы мақсаттар үшін пайдаланылатын қаржы құралдарын қаржы құралдары алынған Компанияның немесе жоғары тұрған брокерлердің тізбелерінен алып тастауға, сондай-ақ қаржы құралдарын пайдалануды шектейтін заңнама нормаларына байланысты болуы мүмкін. Short Мәмілелері бойынша позицияларды мәжбүрлеп жабу Клиентті хабардар етпей жүзеге асырылады.

Мәжбүрлеп жабу клиринг ұйымы есептейтін және (немесе) тиісті багалы қағаздардың құбылмалылығының ұлғаюына

связи с увеличением волатильности соответствующих ценных бумаг.

3.9. Принудительное закрытие непокрытых позиций по ценным бумагам может быть вызвано требованиями вышестоящего брокера, оказывающего услуги Компании при совершении сделок с такими ценными бумагами. В связи с указанным Клиент несет риск возникновения убытков, вызванный необходимостью закрытия своих непокрытых позиций по таким ценным бумагам по текущим ценам.

3.10. Принудительное закрытие позиции по Сделкам Short может быть осуществлено Компанией в случае получения Компанией достоверной, по ее мнению, информации о смерти Клиента.

3.11. Во всех вышеуказанных случаях принудительное закрытие позиции может причинить Клиенту значительные убытки, несмотря на то, что после закрытия позиции изменение цен на финансовые инструменты может принять благоприятное для Клиента направление, и Клиент получил бы доход, если бы его позиция не была закрыта. Размер указанных убытков при неблагоприятном стечении обстоятельств может превысить стоимость активов, находящихся на счете Клиента.

3.12. Риск ликвидности. Если величина непокрытой позиции по отдельным ценным бумагам является значимой в сравнении с объемом соответствующих ценных бумаг в свободном обращении и (или) в сравнении с объемом торгов на организованном рынке, риск ликвидности при совершении маржинальной и непокрытой сделки усиливается. Трудности с приобретением или продажей активов могут привести к увеличению убытков по сравнению с обычными сделками. Аналогично необходимо учитывать возрастающий риск ликвидности, если обеспечением вашей непокрытой позиции являются ценные бумаги и для закрытия непокрытой позиции может потребоваться реализация существенного количества ценных бумаг.

3.13. Поручения Клиента, направленные на ограничение убытков, не всегда могут ограничить потери до предполагаемого уровня, так как в рамках складывающейся на рынке ситуации исполнение такого поручения по указанной Клиентом цене может оказаться невозможным.

3.14. Учитывая вышеизложенное, Компания рекомендует Клиенту внимательно рассмотреть вопрос о том, являются ли риски, возникающие при проведении соответствующих операций, приемлемыми для него с учетом его инвестиционных целей и финансовых возможностей.

Клиенту необходимо убедиться в том, что настоящая Декларация о рисках понятна ему, и при необходимости получить разъяснения у Компании или консультанта, специализирующегося на соответствующих вопросах.

4. Декларация о рисках, связанных с производными финансовыми инструментами

Цель настоящей Декларации — предоставить Клиенту информацию об основных рисках, связанных с производными финансовыми инструментами.

4.1. Производные финансовые инструменты (фьючерсы, форварды, опционы, свопы и др.) подходят не всем Клиентам. Более того, некоторые виды производных финансовых инструментов сопряжены с большим уровнем риска, чем другие.

байланысты Компания пайдаланатын тәуекел ставкалары мәндерінің өзгеруінен туындауы мүмкін.

Бағалы қағаздар бойынша жабылмаған позицияларды мәжбүрлеп жабу осындай бағалы қағаздармен мәмілелер жасау кезінде Компанияның қызметін көрсететін жоғары тұрған брокердің талаптарынан туындауы мүмкін. Көрсетілген бағаға байланысты Клиент ағымдағы бағалар бойынша осындай бағалы қағаздар бойынша өзінің жабылмаған позицияларын жабу қажеттілігінен туындаған шығындардың туындау тәуекелін көтереді.

Short Мәмілелері бойынша позицияны мәжбүрлеп жабуды Компания Клиенттің қайтыс болуы туралы анық ақпаратты алған жағдайда Компания жүзеге асыруы мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген барлық жағдайларда позицияны мәжбүрлеп жабу, позицияны жапқаннан кейін қаржы құралдары бағасының өзгеруі Клиент үшін қолайлы бағытты қабылдай алатынына және Клиент, егер оның ұстанымы жабылмаса, табыс алатынына қарамастан, Клиентке елеулі залал келтіруі мүмкін. Жағдаяттар қолайсыз болған кезде көрсетілген шығындардың мөлшері Клиенттің шотындағы активтердің құнынан асып түсуі мүмкін.

Өтімділік тәуекелі. Егер жекелеген бағалы қағаздар бойынша жабылмаған позицияның шамасы еркін айналыстағы тиісті бағалы қағаздардың көлемімен салыстырғанда және (немесе) ұйымдастырылған нарықтағы сауда-саттық көлемімен салыстырғанда маңызды болып табылса, маржиналдық және жабылмаған мәміле жасау кезінде өтімділік тәуекелі күшейтіледі. Активтерді сатып алуға немесе сатуға байланысты қиындықтар кәдімгі мәмілелермен салыстырғанда шығындардың ұлғаюына әкелуі мүмкін. Егер сіздің жабылмаған позицияңызды қамтамасыз ету бағалы қағаздар болып табылса және жабылмаған позицияны жабу үшін бағалы қағаздардың едәуір санын сату талап етілуі мүмкін болса, өтімділіктің өсу тәуекелін осыған ұқсас ескеру қажет.

Клиенттің шығындарды шектеуге бағытталған тапсырмалары шығындарды болжамды деңгейге дейін үнемі шектей алмайды, өйткені нарықта қалыптасқан жағдай шеңберінде мұндай тапсырманы Клиент көрсеткен баға бойынша орындау мүмкін болмауы мүмкін.

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, Компания Клиентке тиісті операцияларды жүргізу кезінде туындайтын тәуекелдер оның инвестициялық мақсаттары мен қаржылық мүмкіндіктерін ескере отырып, ол үшін қолайлы болып табылатыны туралы мәселені мұқият қарауды ұсынады.

Клиент осы Тәуекелдер туралы декларацияның өзіне түсінікті екеніне көз жеткізуі және қажет болған жағдайда тиісті мәселелерге маманданған Компаниядан немесе консультанттан түсініктеме алуы қажет.

Туынды қаржы құралдарымен байланысты тәуекелдер туралы декларация

Осы Декларацияның мақсаты - Клиентке туынды қаржы құралдарына байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпарат беру.

Туынды қаржы құралдары (фьючерстер, форвардтар, опциондар, своптар және т.б.) Клиенттердің бәріне қолайлы бола бермейді. Оның үстіне, туынды қаржы құралдарының кейбір түрлері басқаларға қарағанда тәуекелдің жоғары

Так, продажа опционных контрактов и заключение фьючерсных контрактов, форвардных контрактов и своп-контрактов при относительно небольших неблагоприятных колебаниях цен на рынке может подвергнуть вас риску значительных убытков. С учетом этого, совершение сделок по продаже опционных контрактов и заключение фьючерсных и форвардных контрактов может быть рекомендовано только опытным инвесторам, обладающим значительными финансовыми возможностями и практическими знаниями в области применения инвестиционных стратегий.

4.2. Настоящая декларация относится также и к производным финансовым инструментам, направленным на снижение рисков других операций на фондовом рынке. Клиент должен оценить, как его производные финансовые инструменты соотносятся с операциями, риски по которым они призваны ограничить, и убедиться, что объем позиции на срочном рынке соответствует объему хеджируемой позиции на спот-рынке.

4.3. Рыночный риск. Рыночный риск состоит в возможности неблагоприятного изменения размера платежей или стоимости (текущей рыночной оценки) производных финансовых инструментов, в том числе из-за:

- изменения или волатильности (колебания) показателей базисного актива, в том числе цен, обменных курсов, процентных ставок, значений иных рыночных показателей;
- поступления новой информации или изменения представлений участников рынка о вероятности наступления событий, влияющих на показатели базисного актива;
- того, что источник или метод определения показателя базисного актива производного финансового инструмента могут измениться или оказаться недоступными в течение срока действия производного финансового инструмента;
- нарушения нормального функционирования торговой площадки, на которой заключаются или исполняются сделки, являющиеся производными финансовыми инструментами;
- отсутствия ликвидности;
- обстоятельств непреодолимой силы, например, стихийного и военного характера.

Клиент уведомлен о том, что:

- стоимость принадлежащих Клиенту активов может как расти, так и снижаться, и рост стоимости указанных активов в прошлом не означает роста стоимости указанных активов в будущем;
- в случае неблагоприятного изменения цены Клиент может в сравнительно короткий срок утратить право собственности на активы, являющиеся обеспечением обязательств Клиента по сделкам, являющимся производными финансовыми инструментами;
- размер обязательств (требований), принимаемых на себя Клиентом по производному финансовому инструменту, в том числе сумма платежа, а также стоимость (текущая рыночная оценка) производного финансового инструмента могут рассчитываться на основе цен, значений или уровней одного или нескольких базисных активов, которые имеют свойство изменяться или колебаться в течение срока действия производного финансового инструмента. Для определения некоторых значений может потребоваться дополнительное моделирование и применение специальных методов операции вероятностного поиска неизвестных величин. В зависимости от условий производного финансового инструмента возникновение или прекращение соответствующих обязанностей стороны или сторон может быть обусловлено наступлением или ненаступлением

дефгеймен ұштасады. Мәселен, опциондық келісімшарттарды сату және фьючерстік келісімшарттарды, форвардтық келісімшарттарды және своп-келісімшарттарды жасасу нарықтағы бағалардың салыстырмалы түрде қолайсыз ауытқулары кезінде сіздерді едәуір шығынға ұшыратуы мүмкін. Осыны ескере отырып, опциондық келісімшарттарды сату бойынша мәмілелер жасау және фьючерстік және форвардтық келісімшарттар жасасу инвестициялық стратегияларды қолдану саласында елеулі қаржылық мүмкіндіктері және практикалық білімі бар тәжірибелі инвесторларға ғана ұсынылуы мүмкін.

Осы декларация қор нарығындағы басқа операциялардың тәуекелдерін азайтуға бағытталған туынды қаржы құралдарына да қатысты. Клиент оның туынды қаржы құралдары тәуекелдерді шектеуге арналған операциялармен қалай арақатынасын бағалауы және шұғыл нарықтағы позицияның көлемі спот-нарықтағы хеджирленетін позицияның көлеміне сәйкес келетініне көз жеткізуі тиіс.

Нарықтық тәуекел. Нарықтық тәуекел туынды қаржы құралдарының төлемдер мөлшерін немесе құнын (ағымдағы нарықтық бағалау) қолайсыз өзгерту мүмкіндігінен тұрады, оның ішінде:

- базистік актив көрсеткіштерінің, оның ішінде бағалардың, айырбас бағамдарының, пайыздық ставкалардың, өзге нарықтық көрсеткіштердің мәндерінің өзгеруі немесе құбылмалылығы (ауытқуы);
- базистік активтің көрсеткіштеріне әсер ететін оқиғалардың басталу ықтималдығы туралы жаңа ақпарат келіп түскен немесе нарыққа қатысушылардың ұсынымдары өзгерген;
- туынды қаржы құралының базистік активінің көрсеткішін айқындау көзі немесе әдісі туынды қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде өзгеруі немесе қол жетімді болмауы мүмкін болуы;
- туынды қаржы құралдары болып табылатын мәмілелер жасалатын немесе орындалатын сауда алаңының қалыпты жұмыс істеуін бұзу;
- өтімділіктің болмауы;
- еңсерілмейтін күш жағдайлары, мысалы, дүлей және әскери сипаттағы жағдайлар.

Клиент келесіден хабардар:

- Клиентке тиесілі активтердің құны өсуі де, төмендеуі де мүмкін және бұрын көрсетілген активтер құнының өсуі болашақта көрсетілген активтер құнының өсуін білдірмейді;
- баға қолайсыз өзгерген жағдайда Клиент салыстырмалы қысқа мерзімде туынды қаржы құралдары болып табылатын мәмілелер бойынша Клиенттің міндеттемелерін қамтамасыз ету болып табылатын активтерге меншік құқығын жоғалтуы мүмкін;
- туынды қаржы құралы бойынша Клиент өзіне қабылдайтын міндеттемелердің (талаптардың) мөлшері, оның ішінде төлем сомасы, сондай-ақ туынды қаржы құралының құны (ағымдағы нарықтық бағалау) туынды қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде өзгеруге немесе ауытқуға қасиеті бар бір немесе бірнеше базистік активтердің бағалары, мәндері немесе деңгейлері негізінде есептелуі мүмкін. Кейбір мәндерді анықтау үшін қосымша модельдеу және белгісіз шамаларды іздеу ықтималдығы операциясының арнайы әдістерін қолдану қажет болуы мүмкін. Туынды қаржы құралының шарттарына қарай тараптардың немесе тараптардың тиісті міндеттерінің туындауы

определенных событий, соблюдением определенных условий или осуществлением определенных прав;

- исторические показатели базисного актива не определяют его будущие показатели, в течение срока действия производного финансового инструмента показатели базисного актива могут иметь незначительную взаимосвязь или вообще не иметь никакой взаимосвязи с предшествующими показателями базисного актива;
- закономерности поведения показателей базисного актива, наблюдавшиеся до совершения сделки, являющейся производным финансовым инструментом, могут в любой момент времени стать неустойчивыми или полностью измениться;
- совершение сделки, являющейся производным финансовым инструментом само по себе не означает приобретение базисного актива (в результате совершения такой сделки к Клиенту не переходит право собственности на базисный актив), если иное прямо не предусмотрено условиями соответствующего производного финансового инструмента.

4.4. При заключении договоров, являющихся производными финансовыми инструментами, Клиент должен учитывать, что возможность распоряжения активами, являющимися обеспечением по таким договорам, ограничена.

4.5. Активы, принадлежащие Клиенту, в результате заключения договора, являющегося производным финансовым инструментом, будет являться обеспечением исполнения обязательств по указанному договору и распоряжение им, то есть возможность совершения Клиентом сделок с ним, будет ограничено. Размер обеспечения изменяется в порядке, предусмотренном договором (спецификацией контракта), и в результате Клиент может быть ограничен в возможности распоряжаться своими активами в большей степени, чем до заключения договора.

4.6. Также необходимо учесть возможность принудительного закрытия позиции. Неблагоприятное изменение цены может привести к необходимости Клиенту внести дополнительные средства для того, чтобы привести открытую позицию Клиента в соответствие с требованиями действующего законодательства, требованиями Регламента, Приложения 13 к Регламенту, а также с положениями правил организатора торговли и правил клиринга, что должно быть сделано в короткий срок, которого может быть недостаточно для Клиента. Компания в указанном случае вправе без согласия Клиента принудительно закрыть позицию Клиента в соответствующем производном финансовом инструменте.

Принудительное закрытие позиции по производному финансовому инструменту направлено на управление рисками. Инвестор может понести значительные убытки несмотря на то, что после этого изменение цен на активы может принять благоприятное для Клиента направление, и Клиент получил бы доход, если бы позиция Клиента не была предварительно закрыта. Размер указанных убытков при неблагоприятном стечении обстоятельств может превысить стоимость активов, принадлежащих Клиенту. Неблагоприятное изменение цены может привести к необходимости внести дополнительные средства для того, чтобы привести обеспечение в соответствие с требованиями нормативных актов и Регламента, что должно быть сделано в короткий срок, который может быть недостаточен для Клиента. Компания в этом случае вправе без дополнительного согласия Клиента принудительно закрыть позицию, то есть заключить договор, являющийся производным финансовым инструментом, или приобрести ценные бумаги за счет денежных

немесе тоқтатылуы белгілі бір оқиғалардың басталуына немесе басталмауына, белгілі бір шарттардың сақталуына немесе белгілі бір құқықтардың жүзеге асырылуына байланысты болуы мүмкін;

- базистік активтің тарихи көрсеткіштері оның болашақ көрсеткіштерін алдын ала айқындамайды, туынды қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде базистік активтің көрсеткіштерінің шамалы өзара байланысы болуы мүмкін немесе базистік активтің алдыңғы көрсеткіштерімен ешқандай өзара байланысы болмауы мүмкін;
- туынды қаржы құралы болып табылатын мәміле жасалғанға дейін байқалған базистік актив көрсеткіштерінің мінез-құлық заңдылықтары уақыттың кез келген сәтінде тұрақсыз болуы немесе толық өзгеруі мүмкін;
- егер тиісті туынды қаржы құралының шарттарында тікелей өзгеше көзделмесе, туынды қаржы құралы болып табылатын мәмілені жасау базистік активті сатып алуды білдірмейді (мұндай мәмілені жасау нәтижесінде Клиентке базистік активке меншік құқығы ауыспайды).

Туынды қаржы құралдары болып табылатын шарттарды жасасу кезінде Клиент осындай шарттар бойынша қамтамасыз ету болып табылатын активтерге билік ету мүмкіндігі шектелгенін ескеруі тиіс.

Туынды қаржы құралы болып табылатын шартты жасасу нәтижесінде Клиентке тиесілі активтер көрсетілген шарт бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету және оған билік ету болып табылады, яғни Клиенттің онымен мәмілелер жасау мүмкіндігі шектеледі. Қамтамасыз ету мөлшері шартта (келісімшарттың ерекшелігінде) көзделген тәртіппен өзгереді және нәтижесінде Клиент шарт жасалғанға дейін өз активтеріне неғұрлым көп дәрежеде билік ету мүмкіндігіне шек қойылуы мүмкін.

Сондай-ақ позицияны мәжбүрлеп жабу мүмкіндігін ескеру қажет. Бағаның қолайсыз өзгеруі Клиентке Клиенттің ашық позициясын қолданыстағы заңнама талаптарына, Регламенттің, Регламенттің 13-қосымшасының талаптарына, сондай-ақ сауданы ұйымдастырушының қағидалары мен клиринг қағидаларының ережелеріне сәйкес келтіру үшін қосымша қаражат енгізу қажеттілігіне әкелуі мүмкін, бұл Клиент үшін жеткіліксіз болуы мүмкін қысқа мерзімде жасалуы тиіс. Компания көрсетілген жағдайда Клиенттің келісімінсіз Клиенттің тиісті туынды қаржы құралындағы позициясын мәжбүрлеп жабуға құқылы.

Туынды қаржы құралы бойынша позицияны мәжбүрлеп жабу тәуекелдерді басқаруға бағытталған. Бұдан кейін активтер бағасының өзгеруі Клиент үшін қолайлы бағытты қабылдай алатынына және егер Клиенттің позициясы алдын ала жабылмаса, Клиент кіріс алатын болғанына қарамастан, инвестор елеулі шығынға ұшырауы мүмкін. Жағдайлардың қолайсыздығы кезінде көрсетілген шығындардың мөлшері Клиентке тиесілі активтердің құнынан асуы мүмкін. Бағаның қолайсыз өзгеруі қамтамасыз етуді нормативтік актілер мен Регламенттің талаптарына сәйкес келтіру үшін қосымша қаражат енгізу қажеттілігіне әкелуі мүмкін, бұл Клиент үшін жеткіліксіз болуы мүмкін қысқа мерзімде жасалуы тиіс. Бұл жағдайда Компания Клиенттің қосымша келісімінсіз позицияны мәжбүрлеп жабуға, яғни туынды қаржы құралы болып табылатын шарт жасасуға немесе Клиенттің ақша қаражаты есебінен бағалы қағаздарды сатып алуға немесе оның бағалы қағаздарын сатуға құқылы. Бұл қолданыстағы, оның ішінде

средств Клиента, или продать его ценные бумаги. Это может быть сделано по существующим, в том числе невыгодным, ценам и привести к возникновению убытков у Клиента.

4.7. Клиент может понести значительные убытки несмотря на то, что после этого изменение цен на финансовые инструменты может принять благоприятное для Клиента направление и Клиент получил бы доход, если бы его позиция не была закрыта. Размер указанных убытков при неблагоприятном стечении обстоятельств может превысить стоимость находящихся на счете Клиента активов.

4.8. Риск ликвидности. Риск ликвидности состоит в том, что Клиент может не иметь возможности или быть ограничен в возможности досрочно закрыть открытую позицию в производном финансовом инструменте. Если инвестиционная стратегия Клиента предусматривает возможность возникновения необходимости закрытия позиции в соответствующем производном финансовом инструменте (или совершения иной сделки, являющейся производным финансовым инструментом, направленную на снижение риска по исходному производному финансовому инструменту), Инвестору необходимо обратить внимание на ликвидность соответствующих производных финансовых инструментов, так как закрытие позиций по неликвидным производным финансовым инструментом может быть сопряжено со значительными убытками. Инвестору необходимо обратить внимание на то, что, как правило, производными финансовыми инструментами с более отдаленными сроками исполнения менее ликвидны по сравнению с производными финансовыми инструментами с близкими сроками исполнения.

Риск ликвидности может существенно варьироваться в зависимости от условий производного финансового инструмента. При этом отсутствует гарантия того, что уровень ликвидности, существовавший на момент совершения сделки, являющейся производным финансовым инструментом, сохранится на протяжении срока действия такого производного финансового инструмента. Трудности с закрытием позиций и потери в цене могут привести к увеличению убытков от производных финансовых инструментов по сравнению с обычными сделками.

4.9. Если заключенный Клиентом договор, являющийся производным финансовым инструментом, неликвиден, и у Клиента возникла необходимость закрыть позицию, возможно рассмотреть помимо закрытия позиции по данному контракту альтернативные варианты исключения риска посредством заключения сделок с иными производными финансовыми инструментами или с базисными активами по этим производным финансовым инструментам. Использование альтернативных вариантов может привести к меньшим убыткам.

4.10. Поручения Клиента, направленные на ограничение убытков, не всегда могут ограничить потери до предполагаемого уровня, так как в рамках складывающейся на рынке ситуации исполнение такого поручения по указанной вами цене может оказаться невозможным.

4.11. Настоящая Декларация относится также и к производным финансовым инструментам, направленным на снижение рисков других операций на фондовом рынке. Клиенту необходимо внимательно оценить, как свои производные финансовые инструменты соотносятся с операциями, риски по которым Клиент намерен ограничить, и убедиться, что объем позиции на

тиімсіз бағалар бойынша жасалуы және Клиентте шығындардың туындауына әкеп соғуы мүмкін.

Бұдан кейін қаржы құралдары бағасының өзгеруі Клиент үшін қолайлы бағытты қабылдай алатынына және Клиент, егер оның ұстанымы жабылмаса, табыс табатынына қарамастан, Клиент елеулі шығынға ұшырауы мүмкін. Жағымсыз жағдайлар туындаған кезде көрсетілген шығындардың мөлшері Клиенттің шотындағы активтердің құнынан асып түсуі мүмкін.

Өтімділік тәуекелі. Өтімділік тәуекелі Клиенттің туынды қаржы құралындағы ашық позицияны мерзімінен бұрын жабу мүмкіндігіне ие болмауы немесе шектелуі мүмкін. Егер Клиенттің инвестициялық стратегиясы тиісті туынды қаржы құралындағы позицияны жабу қажеттілігінің туындау (немесе бастапқы туынды қаржы құралы бойынша тәуекелді азайтуға бағытталған туынды қаржы құралы болып табылатын өзге мәмілені жасау) мүмкіндігін көздесе, Инвестор тиісті туынды қаржы құралдарының өтімділігіне назар аударуы қажет, өйткені өтімді емес туынды қаржы құралы бойынша позицияларды жабу елеулі шығындармен ұштасуы мүмкін. Инвестор, әдетте, орындалу мерзімі анағұрлым алыс туынды қаржы құралдарының орындалу мерзімі жақын туынды қаржы құралдарымен салыстырғанда өтімділігі аздығына назар аударуы қажет.

Өтімділік тәуекелі туынды қаржы құралының шарттарына байланысты айтарлықтай өзгеруі мүмкін. Бұл ретте туынды қаржы құралы болып табылатын мәмілені жасау сәтінде болған өтімділік деңгейі осындай туынды қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде сақталатынына кепілдік жоқ. Позициялардың жабылуына байланысты қиындықтар және бағадағы ысыраптар әдеттегі мәмілелермен салыстырғанда туынды қаржы құралдарынан шығындардың ұлғаюына әкеп соғуы мүмкін.

Егер Клиент жасаған туынды қаржы құралы болып табылатын шарт өтімсіз болса және Клиентте позицияны жабу қажеттігі туындаған болса, осы келісімшарт бойынша позицияны жабудан басқа, өзге туынды қаржы құралдарымен немесе осы туынды қаржы құралдары бойынша базистік активтермен мәмілелер жасасу арқылы тәуекелді алып тастаудың баламалы нұсқаларын қарауға болады. Баламалы нұсқаларды пайдалану аз шығындарға әкеп соғуы мүмкін.

Клиенттің шығындарды шектеуге бағытталған тапсырмалары шығындарды болжамды деңгейге дейін үнемі шектей алмайды, өйткені нарықта қалыптасқан жағдай шеңберінде мұндай тапсырманы сіз көрсеткен баға бойынша орындау мүмкін болмауы мүмкін.

Осы Декларация қор нарығындағы басқа операциялардың тәуекелдерін азайтуға бағытталған туынды қаржы құралдарына да қатысты. Клиент тәуекелдерді Клиент шектеуге ниетті операциялармен өзінің туынды қаржы құралдарының қалай арақатынасын мұқият бағалауы және жедел нарықтағы позиция көлемі Клиент хеджирлейтін спот нарығындағы позицияның көлеміне сәйкес келетініне көз жеткізуі қажет.

срочном рынке соответствует объему позиции на спот рынке, которую Клиент хеджирует.

4.12. Системный риск. На уровень системного риска могут оказывать влияние многие факторы, в том числе вероятность введения ограничений на инвестиции в отдельные отрасли экономики или вероятность одномоментной девальвации национальной валюты. Общепринятой интегральной оценкой системного риска инвестиций является «суверенный рейтинг» в иностранной или национальной валюте, присвоенный стране, в которой зарегистрирован эмитент ценной бумаги, международными рейтинговыми агентствами MOODY'S, STANDARD & POOR'S, FITCH IBCA, однако следует иметь в виду, что рейтинги являются лишь ориентирами и могут в конкретный момент не соответствовать реальной ситуации.

4.13. В случае неблагоприятного изменения цены Клиент может в короткий срок потерять средства, являющиеся обеспечением производных финансовых инструментов.

4.14. Если заключенный Клиентом договор, являющийся производным финансовым инструментом, неликвиден, и у него возникла необходимость закрыть позицию, необходимо рассмотреть возможность заключения сделок с иными производными финансовыми инструментами или с базисными активами, вместо закрытия позиции по данному контракту. Использование альтернативных вариантов может привести к меньшим убыткам. При этом трудности с закрытием позиций и потери в цене могут привести к увеличению убытков по сравнению с обычными сделками.

4.15. Поручения Клиента, направленные на ограничение убытков, не всегда могут ограничить потери до предполагаемого уровня, так как в рамках складывающейся на рынке ситуации исполнение такого поручения по указанной Клиентом цене может оказаться невозможным.

4.16. Ограничение распоряжения средствами, являющимися обеспечением. Имущество (часть имущества), принадлежащее Клиенту, в результате заключения договора, являющегося производным финансовым инструментом, будет являться обеспечением исполнения обязательств Клиента по договору и распоряжение им, то есть возможность совершения Клиентом сделок с ним, будет ограничено. Размер обеспечения изменяется в порядке, предусмотренном договором (спецификацией контракта), и в результате Клиент может быть ограничен в возможности распоряжаться своим имуществом в большей степени, чем до заключения договора.

4.17. Принудительное закрытие позиции направлено на управление рисками. Клиент может понести значительные убытки несмотря на то, что после этого изменение цен на финансовые инструменты может принять благоприятное для Клиента направление и Клиент получил бы доход, если бы его позиция не была закрыта.

5. Декларация о рисках, связанных с инвестированием в Цифровые активы

Цель настоящей Декларации — предоставить Клиенту информацию об основных рисках, связанных с производными финансовыми инструментами.

5.1 Юридические и регуляторные особенности Цифровых финансовых активов.

Жүйелік тәуекел. Жүйелік тәуекел деңгейіне көптеген факторлар, оның ішінде экономиканың жекелеген салаларына инвестицияларға шектеулер енгізу ықтималдығы немесе ұлттық валютаның бір сәттік құнсыздану ықтималдығы әсер етуі мүмкін. Халықаралық MOODY 'S, STANDARD & POOR' S, FITCH IBCA рейтингтік агенттіктері бағалы қағаздар эмитенті тіркелген елге берілген шетелдік немесе ұлттық валютадағы «егеменді рейтинг» инвестициялардың жүйелік тәуекелін жалпы қабылданған интегралдық бағалау болып табылады, алайда рейтингтер тек бағдарлар болып табылатынын және нақты сәтте сәйкес келмеуі мүмкін екенін назарда ұстаған жөн.

Баға қолайсыз өзгерген жағдайда Клиент туынды қаржы құралдарын қамтамасыз ету болып табылатын қаражатты қысқа мерзімде жоғалтуы мүмкін.

Егер Клиент жасасқан туынды қаржы құралы болып табылатын шарт өтімсіз болса және оның позициясын жабу қажеттігі туындаса, осы келісімшарт бойынша позицияны жабудың орнына өзге туынды қаржы құралдарымен немесе базистік активтермен мәмілелер жасау мүмкіндігін қарастыру қажет. Баламалы нұсқаларды пайдалану аз шығындарға әкеп соғуы мүмкін. Бұл ретте позициялардың жабылуына байланысты қиындықтар және бағадағы ысыраптар кәдімгі мәмілелермен салыстырғанда шығындардың ұлғаюына әкелуі мүмкін.

Клиенттің шығындарды шектеуге бағытталған тапсырмалары шығындарды болжамды деңгейге дейін үнемі шектей алмайды, өйткені нарықта қалыптасқан жағдай шеңберінде мұндай тапсырманы Клиент көрсеткен баға бойынша орындау мүмкін болмауы мүмкін.

Қамтамасыз ету болып табылатын қаражатқа билік етуді шектеу. Туынды қаржы құралы болып табылатын шарт жасасу нәтижесінде Клиентке тиесілі мүлік (мүліктің бір бөлігі) Клиенттің шарт бойынша міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету және оған билік ету, яғни Клиенттің онымен мәмілелер жасау мүмкіндігі шектелетін болады. Қамтамасыз ету мөлшері шартта (келісімшарттың ерекшелігінде) көзделген тәртіппен өзгереді және нәтижесінде Клиент шарт жасалғанға дейін өз мүлкіне неғұрлым көп дәрежеде билік ету мүмкіндігіне шек қойылуы мүмкін.

Позицияны мәжбүрлеп жабу тәуекелдерді басқаруға бағытталған. Бұдан кейін қаржы құралдары бағасының өзгеруі Клиент үшін қолайлы бағытты қабылдай алатынына және Клиент, егер оның ұстанымы жабылмаса, табыс табатынына қарамастан, Клиент елеулі шығынға ұшырауы мүмкін.

Цифрлық активтерге инвестициялауға байланысты тәуекелдер туралы декларация

Осы Декларацияның мақсаты - Клиентке туынды қаржы құралдарына байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпарат беру.

Цифрлық қаржы активтерінің заңдық және реттеушілік ерекшеліктері.

• Компания Цифрлық активтерге қатысты өз лицензиясы шеңберінде АХҚО реттеуінің және реттеушінің (AFSA)

- Компания оказывает услуги в отношении Цифровых активов в рамках своей лицензии и в соответствии с регулированием МФЦА и требованиями регулятора (AFSA). Регулирование Цифровых активов и операций с ними на территории МФЦА и в Республике Казахстан может создавать дополнительные особенности или накладывать дополнительные ограничения на обращение Цифровых активов.
- Цифровые активы не являются законным платежным средством, признаваемым и/или обеспеченным государством.
- Различные страны имеют разные подходы к регулированию криптовалют и цифровых активов (от полного запрета до легализации). Отсутствие унифицированного международного законодательства создает правовую неопределенность. Каждый Клиент должен самостоятельно оценивать особенности применимого регулирования при совершении международных операций с использованием Цифровых активов.
- Разные юрисдикции трактуют цифровые активы и криптовалюты по-разному: как товар, ценную бумагу, средство платежа, иное имущество или даже как актив, запрещенный к обращению на территории соответствующего государства. Различная правовая квалификация Цифровых активов может привести к судебным разбирательствам и регуляторным санкциям или предусмотренной соответствующим законодательством ответственности.
- Криптовалюты и цифровые активы и транзакции с их применением могут рассматриваться иностранными государствами или органами в качестве инструмента для обхода санкционных ограничений. Криптобиржи, криптообменники и криптоброкеры могут попадать под санкции, что может привести к блокировке активов.
- Отсутствие или недостаточность механизмов для регуляторного надзора или вмешательства. В случае с рынком Цифровых активов у государственных органов, центральных банков или регуляторов отсутствуют возможности для принятия корректирующих мер для защиты стоимости Цифровых активов в условиях кризиса мог бы принять или выпустить больше Цифровых активов и/или привлечь эмитента Цифровых активов к ответственности.
- Изменения в законах и нормативных актах могут существенно повлиять на стоимость Цифровых активов. Вероятность внесения изменений в законодательство в сфере обращения Цифровых активов, а также содержание таких изменений и возможные последствия для инвесторов и держателей Цифровых активов – непредсказуемы.

5.2 Налоговые риски, связанные с Цифровыми активами. В мире не выработаны единые стандарты и подходы к налоговому регулированию операций с Цифровыми активами. Разные страны трактуют криптовалюты и цифровые активы по-разному (как актив, товар, электронные деньги, ценную бумагу), что создает неопределенность в вопросах налогообложения.

Каждый Клиент несет самостоятельную ответственность за определение того, какие налоги нужно платить и какие налоги применяются к транзакциям с Цифровыми активами. Каждый Клиент сам несет ответственность за отчетность и уплату любых налогов, которые могут возникнуть в результате транзакций с использованием Цифровых активов, а также признает, Компания не предоставляет и не обязана предоставлять юридические или налоговые консультации в отношении Цифровых активов. Если у Клиента есть сомнения относительно вашего налогового статуса или обязательств – рекомендуется обратиться за независимой юридической и налоговой консультацией.

талаптарына сәйкес қызметтер көрсетеді. Цифрлық активтерді және олармен жасалатын операцияларды реттеу АХҚО аумағында және Қазақстан Республикасында қосымша ерекшеліктер туғызуы немесе Цифрлық активтердің айналысына қосымша шектеулер қоюы мүмкін.

- Цифрлық активтер мемлекет танитын және/немесе қамтамасыз ететін заңды төлем құралы болып табылмайды.
- Түрлі елдердің криптовалюталар мен цифрлық активтерді реттеуге әртүрлі тәсілдері бар (толық тыйым салудан бастап заңдастыруға дейін). Біріздендірілген халықаралық заңнаманың болмауы құқықтық белгісіздік тудырады. Әрбір Клиент Цифрлық активтерді пайдалана отырып халықаралық операцияларды жасау кезінде қолданылатын реттеудің ерекшеліктерін дербес бағалауы тиіс.
- Түрлі юрисдикциялар цифрлық активтер мен криптовалюталарды тауар, бағалы қағаз, төлем құралы, өзге мүлік немесе тіпті тиісті мемлекеттің аумағында айналымға тыйым салынған актив ретінде әртүрлі түсіндіреді. Цифрлық активтердің әртүрлі құқықтық біліктілігі сот талқылауларына және реттеуші санкцияларға немесе тиісті заңнамада көзделген жауапкершілікке әкеп соғуы мүмкін.
- Криптовалюталар және цифрлық активтер мен оларды қолдана отырып жасалған транзакцияларды шет мемлекеттер немесе органдар санкциялық шектеулерді айналып өтуге арналған құрал ретінде қарауы мүмкін. Криптобиржалар, крипта алмастырғыштар және криптоброкерлер санкцияларға ұшырауы мүмкін, бұл активтерді бұғаттауға әкеп соғуы мүмкін.
- Реттеушілік қадағалау немесе араласу үшін тетіктердің болмауы немесе жеткіліксіз болуы. Цифрлық активтер нарығы жағдайында мемлекеттік органдарда, орталық банктерде немесе реттеушілерде дағдарыс жағдайында Цифрлық активтердің құнын қорғау үшін түзету шараларын қабылдау үшін мүмкіндіктер жоқ және Цифрлық активтер эмитентін жауапкершілікке тарта алады.
- Заңдар мен нормативтік актілердегі өзгерістер Цифрлық активтердің құнына айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Цифрлық активтердің айналысы саласындағы заңнамаға өзгерістер енгізудің адалдығы, сондай-ақ осындай өзгерістердің мазмұны және Сандық активтердің инвесторлары мен держателері үшін ықтимал салдарлар болжауға болмайды.

Цифрлық активтерге байланысты салық тәуекелдері. Әлемде Цифрлық активтермен операцияларды салықтық реттеудің бірыңғай стандарттары мен тәсілдері әзірленбеген. Түрлі елдер криптовалюталар мен цифрлық активтерді әр түрлі түсіндіреді (актив, тауар, электрондық ақша, бағалы қағаз сияқты), бұл салық салу мәселелерінде белгісіздік тудырады.

Әрбір Клиент Цифрлық активтермен жасалатын транзакцияларға қандай салықтарды төлеу қажеттігін және қандай салықтардың қолданылатынын айқындау үшін дербес жауап береді. Әрбір Клиент Цифрлық активтерді пайдалана отырып транзакциялар нәтижесінде туындауы мүмкін кез келген салықтардың есептілігі мен төленуіне өзі жауапты болады, сондай-ақ Компания Цифрлық активтерге қатысты заңды немесе салықтық консультациялар бермейтінін және ұсынуға міндетті еместігін мойындайды. Егер Клиентте сіздің салық мәртебеңізге немесе міндеттемелеріңізге қатысты күмән болса, тәуелсіз заң және салық консультациясына жүгіну ұсынылады.

5.3 Технологическая природа Цифровых активов и особенности их базовых технологий, создают у инвесторов и держателей ряд рисков, которые включают в себя включая, помимо прочего следующие риски:

- Неисправности, дефекты, взломы, использование вредоносных программ, ошибки, сбои протокола или непредвиденные обстоятельства, возникающие в отношении Цифрового актива, технологий или экономических систем, на которые полагается Цифровой актив;
- Транзакции с Цифровыми активами необратимы. Убытки и потери, понесенные в результате ошибок в заполнении реквизитов для произведения транзакций, а также в результате мошеннических или случайных транзакций могут не подлежать возмещению;
- Цифровой актив зависит от блокчейн протокола, на котором он базируется. Развитие технологий может привести к устареванию Цифрового актива или блокчейн технологий, на котором основывается соответствующий Цифровой актив, что, в свою очередь, может привести к снижению стоимости Цифрового актива, утрате ликвидности Цифрового актива, проблемам в обрабатываемости Цифрового актива (сложностям или невозможности совершения операций);
- Нагрузка на блокчейн сеть и иные элементы технической инфраструктуры, задействованной в обращении Цифровых активов, а также неисправности таких элементов могут привести к задержкам в исполнении операций, к невозможности совершения транзакций и/или их завершения транзакций в запланированное время;
- Цифровые активы более других подвержены рискам в сфере кибербезопасности. Атаки на блокчейн сеть и протокол или иные элементы технологической инфраструктуры, от которых зависит Цифровой актив, включая, помимо прочего, распределенные атаки типа «отказ в обслуживании» (DDoS); атаки Сивиллы; взломы и хакерские атаки; использование вредоносного ПО, консенсусные или другие майнинговые атаки; кампании по дезинформации; форки; спуфинг.
- если кто-либо получит контроль над 51 % вычислительной мощности (хэшрейта), используемой сетью блокчейн, он может использовать свою контрольную долю для манипуляции данными сети, дублирования транзакций, двойной траты своих цифровых активов и др. Несмотря на то, что данный риск менее характерен для наиболее популярных блокчейн сетей с более широким распространением, если такая «атака 51 %» будет успешной, это значительно подрывает доверие к публичным сетям блокчейн (таким как Bitcoin и Ethereum), что может негативно повлиять на весь рынок и значительно снизить стоимость множества Цифровых активов.

5.4 Технологии распределенного реестра (блокчейн), используемой для создания цифровых активов, их учета и совершения операций с ними, постоянно развиваются и видоизменяются. Цифровые активы, основывающиеся на этой технологии могут соответственно также подвергаться различным изменениям, в том числе оказывающих существенное влияние на сам Цифровой актив. Один из распространенных видов таких изменений – так называемые «форки».

Форк – это изменение протокола блокчейна, которое может привести к появлению новой версии сети и, соответственно, нового цифрового актива. Форки могут происходить по разным

Цифрлық активтердің технологиялық табиғаты және олардың базалық технологияларының ерекшеліктері инвесторлар мен ұстаушыларда бірқатар тәуекелдер туғызады, олар өзгелермен қатар мынадай тәуекелдерді қамтиды:

- Цифрлық актив болжанатын Цифрлық активке, технологияларға немесе экономикалық жүйелерге қатысты туындайтын ақаулар, ақаулар, бұзулар, зиянды бағдарламаларды пайдалану, қателер, хаттаманың іркілістері немесе күтпеген жағдайлар;
- Цифрлық активтермен жасалатын транзакциялар қайтымсыз. Транзакцияларды жүргізу үшін деректемелерді толтырудағы қателер нәтижесінде, сондай-ақ алаяқтық немесе кездейсоқ транзакциялар нәтижесінде келтірілген шығындар мен шығындар өтелуге жатпауы мүмкін;
- Цифрлық актив ол негізделетін блокчейн хаттамасына байланысты. Технологияларды дамыту Цифрлық активтің немесе блокчейн технологияларының ескіруіне әкелуі мүмкін, оған тиісті Цифрлық актив негізделеді, бұл өз кезегінде Цифрлық активтің құнының төмендеуіне, Цифрлық активтің өтімділігінің жоғалуына, Цифрлық активтің айналыстағы проблемаларына (операцияларды жасаудың күрделілігіне немесе мүмкін еместігіне) әкеп соғуы мүмкін;
- Цифрлық активтердің айналысына тартылған блокчейн желісіне және техникалық инфрақұрылымның өзге де элементтеріне жүктеме, сондай-ақ мұндай элементтердің ақаулықтары операцияларды орындаудағы кідіртулерге, жоспарланған уақытта транзакциялар жасаудың және/немесе олардың транзакцияларын аяқтаудың мүмкін еместігіне әкелуі мүмкін;
- Цифрлық активтер киберқауіпсіздік саласында тәуекелге ұшырайды. «Қызмет көрсетуден бас тарту» (DDoS) түріндегі таратылған шабуылдарды қоса алғанда, Цифрлық актив тәуелді болатын блокчейн желісіне және хаттамаға немесе технологиялық инфрақұрылымның өзге де элементтеріне шабуылдар; Сивилла шабуылдары; бұзу және хакерлік шабуылдар; зиянды БҚ пайдалану, консенсустық немесе басқа да майнингтік шабуылдар; дезинформация бойынша науқан; форктар; спуфинг.
- егер кімде-кім блокчейн желісі пайдаланатын есептеу қуатының (хэшрейттің) 51% -ын бақылауды алса, ол өзінің бақылау үлесін желінің деректерімен айла-шарғы жасау, транзакцияларды қайталау, өзінің цифрлық активтерін екі есе жұмсау және т.б. үшін пайдалана алады. Бұл тәуекел кең таралған неғұрлым танымал блокчейн желілеріне тән болмағанына қарамастан, егер мұндай «51% шабуыл» табысты болса, бұл блокчейннің көпшілік желілеріне (Bitcoin және Ethereum сияқты) деген сенімді айтарлықтай бұзады, бұл бүкіл нарыққа теріс әсер етуі және көптеген Цифрлық активтердің құнын едәуір төмендетуі мүмкін.

Цифрлық активтерді құру, оларды есепке алу және олармен операциялар жасау үшін пайдаланылатын бөлінген тізілімнің (блокчейн) технологиялары үнемі дамиды және түрін өзгертеді. Осы технологияға негізделген цифрлық активтер тиісінше әртүрлі өзгерістерге ұшырауы мүмкін, оның ішінде Цифрлық активтің өзіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Мұндай өзгерістердің кең таралған түрлерінің бірі – «форктар».

Форк - бұл желінің жаңа нұсқасының және сәйкесінше жаңа цифрлық активтің пайда болуына әкелетін блокчейн хаттамасының өзгеруі. Форктар бағдарламалық кодты жаңартуды, әзірлеушілер арасындағы келіспеушіліктерді

причинам, включая обновления программного кода, разногласия среди разработчиков или изменений в правилах работы сети. В зависимости от типа форка и существенности технологических изменений блокчейн протокола это может как не приводить к разделению и видоизменению Цифрового актива («мягкий форк»), так и приводить к существенным изменениям условий Цифрового актива и/или к появлению нового Цифрового актива («жесткий форк»). Этот риск применим и к наиболее известным и массово распространенным блокчейн сетям - например, разделение Bitcoin и Bitcoin Cash или Ethereum и Ethereum Classic.

Реализация риска форка может иметь различные последствия для Цифрового актива, включая (но не ограничиваясь): существенное изменение цены на оригинальный и/или новый актив, отсутствие поддержки обращения соответствующего Цифрового актива, так как не все криптовалютные биржи и кошельки могут поддерживать новые активы, что может затруднить их получение или продажу, форки могут приводить к временной нестабильности сети, что влияет на скорость и безопасность транзакций. Кроме того, правовой статус новых активов может быть неясным.

5.5 Риски, связанные с особенностями рынка Цифровых активов, включают в себя (но не ограничиваются) следующие риски:

- Цифровые активы подвержены высокому рыночному риску и волатильности цен. Значительные изменения стоимости могут происходить быстро и без предупреждения. Показатели в прошлом не являются гарантией эффективности в будущем. Стоимость приобретенных Цифровых активов может резко снизиться. Инвестирование в Цифровые активы может привести к полной или частичной потере стоимости инвестиций.
- Цифровые активы могут быть крайне волатильными. Цифровые активы восприимчивы к возникновению иррациональных (или рациональных) спекулятивных пузырей или потере доверия, что может приводить к резким изменениям спроса и предложения, а также доступности таких Цифровых активов к приобретению или продаже. Стоимость Цифровых активов может быстро упасть (включая, стейблкоины, если они теряют свою стабилизационную привязку).
- Цена Цифровых активов по отношению к фиатным валютам нестабильна и непредсказуема.
- Цифровые активы могут быть украдены в результате кибератак.

5.6 К операциям с Цифровыми активами также применимы общие риски, связанные с инвестированием на финансовом рынке, изложенные в разделе 6 настоящей Декларации о рисках.

6. Декларация о рисках, связанных с инвестированием на финансовом рынке

6.1 Целью настоящей Декларации является предоставление Клиенту информации о рисках, связанных с осуществлением операций на финансовых рынках, и предупреждение о возможных потерях при осуществлении операций на финансовых рынках.

6.2 Клиент осознает, что инвестирование средств в Инструменты финансового рынка сопряжено с определенными рисками, ответственность за которые не может быть возложена на Компанию, так как они находятся вне разумного контроля Сторон и их возможности предвидеть и предотвратить

немесе желінің жұмыс қағидаларындағы өзгерістерді қоса алғанда, әртүрлі себептермен болуы мүмкін. Форк түріне және блокчейн хаттамасының технологиялық өзгерістерінің маңыздылығына байланысты бұл Цифрлық активтің бөлінуіне және түрін өзгертуге («жұмсақ форк»), сондай-ақ Цифрлық актив шарттарының елеулі өзгерістеріне және/немесе жаңа Цифрлық активтің пайда болуына («қатты форк») әкелмеуі мүмкін. Бұл тәуекел ең танымал және жаппай таралған блокчейн желілеріне де қолданылады - мысалы, Bitcoin және Bitcoin Cash немесе Ethereum және Ethereum Classic.

Форк тәуекелін іске асыру Цифрлық актив үшін (бірақ шектелмей) түрлі салдарға әкелуі мүмкін: түпнұсқа және/немесе жаңа активке бағаның айтарлықтай өзгеруі, тиісті Цифрлық актив айналысын қолдаудың болмауы, өйткені барлық криптовалюта биржалары мен әмияндары жаңа активтерді қолдай алмайды, бұл оларды алуды немесе сатуды қиындатуы мүмкін, форктар желінің уақытша тұрақсыздығына әкелуі мүмкін, бұл транзакциялардың жылдамдығы мен қауіпсіздігіне әсер етеді. Бұдан басқа, жаңа активтердің құқықтық мәртебесі түсініксіз болуы мүмкін.

Цифрлық активтер нарығының ерекшеліктеріне байланысты тәуекелдер мынадай тәуекелдерді қамтиды (бірақ шектелмейді):

- Цифрлық активтер жоғары нарықтық тәуекелге және бағаның құбылмалылығына ұшырайды. Құнның айтарлықтай өзгеруі тез және ескертусіз болуы мүмкін. Өткендегі көрсеткіштер болашақта тиімділіктің кепілі болып табылмайды. Сатып алынған Цифрлық активтердің құны күрт төмендеуі мүмкін. Цифрлық активтерге инвестициялау инвестициялар құнының толық немесе ішінара жоғалуына әкеп соғуы мүмкін.
- Цифрлық активтер өте құбылмалы болуы мүмкін. Цифрлық активтер иррационалды (немесе ұтымды) спекулятивті көпіршіктердің пайда болуына немесе сенімді жоғалуға бейім, бұл сұраныс пен ұсыныстың күрт өзгеруіне, сондай-ақ осындай Цифрлық активтердің сатып алуға немесе сатуға қолжетімділігіне әкеп соғуы мүмкін. Цифрлық активтердің құны тез төмендеуі мүмкін (стейблкоиндарды қоса алғанда, егер олар өзінің тұрақтандыру байланысын жоғалтса).
- Цифрлық активтердің фиаттық валюталарға қатысты бағасы тұрақсыз және болжанбайды.
- Цифрлық активтер кибер-шабуылдар нәтижесінде ұрлануы мүмкін.

Цифрлық активтермен жасалатын операцияларға осы Тәуекелдер туралы декларацияның 6-бөлімінде жазылған қаржы нарығында инвестициялауға байланысты жалпы тәуекелдер де қолданылады.

Қаржы нарығында инвестициялауға байланысты тәуекелдер туралы декларация

Осы Декларацияның мақсаты Клиентке қаржы нарықтарында операцияларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдер туралы ақпарат беру және қаржы нарықтарында операцияларды жүзеге асыру кезінде ықтимал ысыраптар туралы ескерту болып табылады.

Клиент Қаржы нарығы құралдарына қаражатты инвестициялау жауапкершілігі Компанияға жүктелмейтін белгілі бір тәуекелдермен ұштасатынын түсінеді, өйткені олар Тараптардың ақылға қонымды бақылауынан тыс және олардың осындай тәуекелдердің салдарын болжау және болдырмау

последствия таких рисков ограничены (например, риск финансовых потерь Клиента, связанных с установлением ограничений в отношении осуществления прав держателя финансовых инструментов). Эти риски связаны, в том числе с нестабильностью политической и экономической ситуации и несовершенством законодательной базы страны, в/из которой осуществляется инвестирование. На основании вышеизложенного Клиент должен самостоятельно оценивать возможность осуществления своих инвестиций, при этом Компания будет прилагать максимум усилий с целью помочь Клиенту сократить возможные риски при инвестировании последним средств в рамках Регламента.

6.3 Ниже приводятся конкретные виды рисков, список которых не является исчерпывающим, но позволяет Клиенту иметь общее представление об основных рисках, с которыми он может столкнуться при инвестировании средств в Инструменты финансового рынка.

6.4 Политический риск - риск финансовых потерь со стороны Клиента Компании, связанный с изменением политической ситуации в стране (изменение политической системы, смена органов власти, изменение политического и/или экономического курса). Наиболее радикальные изменения могут привести к отказу или отсрочке исполнения эмитентами своих обязательств по ценным бумагам, к ограничению определенных (например, иностранных) инвестиций, а возможно и к конфискации либо национализации имущества определенных категорий инвесторов.

6.5 Экономический риск - риск финансовых потерь со стороны Клиента Компании, связанный с изменением экономической ситуации в стране. Любой участник процесса инвестирования Клиентом средств в Инструменты финансового рынка может оказаться в ситуации, когда в силу экономических причин он не сможет надлежащим образом исполнить свои обязательства, связанные с обращением и обслуживанием выпусков ценных бумаг, или иные обязательства, которые могут повлиять на права Клиента.

6.6 Риск действующего законодательства и законодательных изменений (Правовой риск) - риск потерь от вложений в Инструменты финансового рынка, связанный с применением применимого законодательства, появлением новых и/или изменением существующих законодательных и нормативных актов, в том числе в области экономических санкций и связанных с ними ограничений и запретов (например, "вторичные санкции") в отношении совершения определенных операций в разрезе определенных субъектов, территорий, товаров и услуг, которые могут быть установлены отдельными государствами.

Правовой риск включает также возможность потерь от отсутствия нормативно-правовых актов, регулирующих деятельность на финансовых рынках или в каком-либо секторе финансового рынка.

Необходимо также учитывать, что Компания является дочерней компанией Freedom Holding Corp., публичной компании, зарегистрированной в США, которая обязана полностью соблюдать запреты и санкции, наложенные в соответствии с законодательством США об экономических санкциях («первичные санкции»). В то же время Компания не находится в юрисдикции США и в общем случае не обязана соблюдать «первичные» санкции и/или какие-либо иные санкции, запреты и/или ограничения, наложенные в соответствии с законодательством США, ООН, Европейского союза или иных

мүмкіндіктері шектелген (мысалы, қаржы құралдарын ұстаушының құқықтарын жүзеге асыруға қатысты шектеулерді белгілеуге байланысты Клиенттің қаржылық ысыраптарының тәуекелі). Бұл тәуекелдер, оның ішінде саяси және экономикалық жағдайдың тұрақсыздығына және инвестициялау жүзеге асырылатын елдің заңнамалық базасының жетілмеуіне байланысты. Жоғарыда айтылғандардың негізінде Клиент өз инвестицияларын жүзеге асыру мүмкіндігін дербес бағалауы тиіс, бұл ретте Компания Клиентке Регламенттің шеңберінде соңғы қаражатты инвестициялау кезінде ықтимал тәуекелдерді қысқартуға көмектесу мақсатында барынша күш-жігер жұмсайтын болады.

Төменде тізімі толық болып табылмайтын, бірақ Клиентке Қаржы нарығы құралдарына қаражатты инвестициялау кезінде тап болуы мүмкін негізгі тәуекелдер туралы жалпы түсінікке ие болуға мүмкіндік беретін тәуекелдердің нақты түрлері келтіріледі.

Саяси тәуекел - Компанияның Клиенті тарапынан елдегі саяси жағдайдың өзгеруіне (саяси жүйенің өзгеруі, билік органдарының ауысуы, саяси және/немесе экономикалық бағыттың өзгеруі) байланысты қаржылық ысыраптар тәуекелі. Ең түбегейлі өзгерістер эмитенттердің бағалы қағаздар бойынша өз міндеттемелерін орындаудан бас тартуына немесе кейінге қалдыруына, белгілі бір (мысалы, шетелдік) инвестицияларды шектеуге, сондай-ақ инвесторлардың белгілі бір санаттарының мүлкін тәркілеуге не мемлекет меншігіне алуға әкелуі мүмкін.

Экономикалық тәуекел - Компания Клиенті тарапынан елдегі экономикалық жағдайдың өзгеруіне байланысты қаржылық ысыраптар тәуекелі. Клиенттің Қаржы нарығы құралдарына қаражатты инвестициялау процесіне кез келген қатысушы экономикалық себептерге байланысты ол бағалы қағаздар шығарылымдарының айналысына және оларға қызмет көрсетуге байланысты өз міндеттемелерін немесе Клиенттің құқықтарына әсер етуі мүмкін өзге де міндеттемелерді тиісінше орындай алмайтын жағдайда болуы мүмкін.

Қолданыстағы заңнаманың және заңнамалық өзгерістердің тәуекелі (Құқықтық тәуекел) - қолданылатын заңнаманы қолдануға, жаңа заңнамалық және нормативтік актілердің пайда болуына және/немесе қолданыстағы, оның ішінде экономикалық санкциялар және олармен байланысты шектеулер мен тыйым салулар саласындағы өзгерістерге байланысты Қаржы нарығының құралдарына салымдардан болатын шығындар тәуекелі жекелеген мемлекеттер белгілеуі мүмкін белгілі бір субъектілер, аумақтар, тауарлар мен қызметтер бөлінісінде белгілі бір операцияларды жасауға қатысты (мысалы, «қайталама санкциялар»).

Құқықтық тәуекел сондай-ақ қаржы нарықтарында немесе қаржы нарығының қандай да бір секторында қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілердің болмауынан шығын болу мүмкіндігін қамтиды.

Сондай-ақ Компания АҚШ-та тіркелген, АҚШ-тың экономикалық санкциялар туралы заңнамасына («бастапқы санкциялар») сәйкес салынған тыйым салулар мен санкцияларды толық сақтауға міндетті жария компания Freedom Holding Corp еншілес компаниясы болып табылатынын ескеру қажет. Сонымен қатар Компания АҚШ-тың юрисдикциясында болмайды және жалпы жағдайда АҚШ-тың, БҰҰ-ның, Еуропалық одақтың немесе өзге елдердің және/немесе елдердің экономикалық санкциялар туралы бірлестіктерінің заңнамасына сәйкес салынған «бастапқы»

стран и/или объединений стран об экономических санкциях. Несмотря на это в соответствии с внутренними политиками Компании Компания во избежание «вторичных санкций» воздерживается от осуществления определенных операций и видов деятельности, а также принимает меры, направленные на обеспечение соответствующих комплаенс процедур, в результате чего могут быть ограничены или заблокированы все или часть операций Клиента.

Как и в отношении иных рисков, указанных в настоящем документе, Клиент признает и принимает предупреждение о вышеуказанных правовых рисках и понимает, что он самостоятельно несет ответственность за любые понесенные им убытки, в том числе реальный ущерб и упущенную выгоду, возникающие в связи с указанными правовыми рисками в ходе осуществления им инвестиций в рамках Регламента, ни при каких обстоятельствах не возлагая какой-либо ответственности на Компанию, за исключением случаев, прямо предусмотренных Регламентом и применимым законодательством.

6.7 Клиент настоящим поручает Компании в случае возникновения риска потери Клиентом своих активов и/или иных неблагоприятных для Клиента последствий применения третьими лицами нормативных и иных требований законодательных и нормативных актов, в том числе в области экономических санкций и связанных с ними ограничений и запретов, осуществить любые не запрещенные применимым законодательством действия, направленные на сохранение соответствующих активов Клиента, в том числе путем изменения места хранения финансовых инструментов. Настоящее поручения Клиента является постоянно действующим (может быть многократно исполнено до прекращения правоотношений между Клиентом и Компанией) и условным (может быть исполнено каждый раз при возникновении указанного риска потери Клиентом своих активов).

6.8 Риск налогового законодательства - риск финансовых потерь со стороны Клиента Компании, связанный с применением действующего налогового законодательства, изменением существующего порядка налогообложения операций на финансовых рынках.

6.9 Клиент должен учитывать риск, связанный с расторжением или изменением соответствующих подписанных международных соглашений об избежании двойного налогообложения, что может неблагоприятно повлиять на положение Клиента, чья деятельность подпадала под регулирование такого соглашения, и который имел на основании указанного соглашения какие-либо налоговые льготы и преимущества.

6.10 У Клиента, в случае проведения торговых операций с финансовыми активами, может возникнуть необходимость осуществлять прямые и обратные конвертации валют. Инвестиции, осуществляемые и/или оцениваемые в иностранной валюте, равно как и валютно-обменные (конверсионные) операции, могут быть подвержены риску значительных переоценок и изменений, связанных с высоким уровнем инфляции в той или иной валюте и возможными неблагоприятными изменениями валютно-обменных курсов. При проведении торговых операций с финансовыми активами у Клиента может возникнуть необходимость в осуществлении прямых и обратных конверсий валют.

санкцияларды және/немесе қандай да бір өзге санкцияларды, тыйым салуларды және/немесе шектеулерді сақтауға міндетті емес. Соған қарамастан Компанияның ішкі саясатына сәйкес Компания «қайталама санкцияларды» болдырмау үшін белгілі бір операциялар мен қызмет түрлерін жүзеге асырудан бас тартады, сондай-ақ рәсімдердің тиісті комплаенстерін қамтамасыз етуге бағытталған шараларды қабылдайды, соның нәтижесінде Клиенттің операцияларының барлығы немесе бір бөлігі шектелуі немесе бұғатталуы мүмкін.

Осы құжатта көрсетілген өзге де тәуекелдерге қатысты Клиент жоғарыда көрсетілген құқықтық тәуекелдер туралы ескертуді мойындайды және қабылдайды және өзі шеккен кез келген залал үшін өзі дербес жауап беретінін, оның ішінде Регламент шеңберінде инвестицияларды жүзеге асыру барысында көрсетілген құқықтық тәуекелдерге байланысты туындайтын нақты залал мен жіберілген пайда үшін, Регламентте және қолданылып жүрген заңдарда тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, ешқандай жағдайда Компанияға қандай да бір жауапкершілік жүктемей, дербес жауапкершілікке ие болатынын түсінеді.

Клиент осымен үшінші тұлғалардың заңнамалық және нормативтік актілердің, оның ішінде экономикалық санкциялар және олармен байланысты шектеулер мен тыйым салулар саласында талаптарын қолдануының нәтижесінде Клиенттің өз активтерін жоғалту қаупі және/немесе Клиент үшін өзге де қолайсыз салдарлар туындаса, Компанияға қолданылып жүрген заңдармен тыйым салынбаған, Клиенттің тиісті активтерін сақтауға бағытталған кез келген іс-әрекеттерді, оның ішінде қаржы құралдарын сақтау орнын өзгерту жолымен жүзеге асыруды тапсырады. Клиенттің осы тапсырмасы тұрақты жұмыс істейтін (Клиент пен Компания арасындағы құқықтық қатынастар тоқтатылғанға дейін бірнеше мәрте орындалуы мүмкін) және шартты (Клиенттің өз активтерін жоғалтуының көрсетілген тәуекелі туындаған кезде әрбір рет орындалуы мүмкін) болып табылады.

Салық заңнамасының тәуекелі - Компания Клиенті тарапынан қолданыстағы салық заңнамасын қолдануға, қаржы нарықтарында операцияларға салық салудың қолданыстағы тәртібінің өзгеруіне байланысты қаржылық ысыраптар тәуекелі.

Клиент қосарланған салық салуды болдырмау туралы тиісті қол қойылған халықаралық келісімдерді бұзуға немесе өзгертуге байланысты тәуекелді ескеруі тиіс, бұл қызметі осындай келісімді реттеуге түскен және көрсетілген келісімнің негізінде қандай да бір салық жеңілдіктері мен артықшылықтары болған Клиенттің жағдайына қолайсыз әсер етуі мүмкін.

Клиентте қаржы активтерімен сауда операцияларын жүргізген жағдайда валюталарды тікелей және кері айырбастауды жүзеге асыру қажеттілігі туындауы мүмкін. Шетел валютасымен жүзеге асырылатын және/немесе бағаланатын инвестициялар валюталық-айырбастау (конверсиялық) операциялары сияқты белгілі бір валютадағы инфляцияның жоғары деңгейіне және валюталық-айырбастау бағамдарының ықтимал қолайсыз өзгерістеріне байланысты елеулі қайта бағалау және өзгерістер тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Қаржы активтерімен сауда операцияларын жүргізу кезінде Клиентте валюталардың тікелей және кері конверсияларын жүзеге асыру қажеттілігі туындауы мүмкін.

6.11 В связи с вышеуказанным, у Клиента могут возникнуть убытки, размер которых не ограничен и не может быть до конца оценен на момент заключения соответствующей Сделки ввиду отсутствия сведений о движении валютнообменных курсов.

6.12 Риск инфраструктуры финансовых рынков - риск финансовых потерь со стороны Клиента, связанный с недостаточно высоким уровнем развития инфраструктуры финансовых рынков.

6.13 Риск банковской системы - риск финансовых потерь со стороны Клиента, связанный с несвоевременным исполнением и/или неисполнением платежей по операциям Клиента Компании.

6.14 Риск использования информации на финансовых рынках - риск финансовых потерь со стороны Клиента, связанный с использованием корпоративной информации на финансовых рынках.

6.15 Информация, используемая Компанией при оказании услуг Клиентам, поступает из заслуживающих доверия источников, однако Компания не может нести ответственность за точность и достоверность получаемой информации. Следовательно, существует риск получения недостоверной информации, использование которой может привести к нарушению интересов Сторон.

6.16 Клиенту необходимо учитывать различие стандартов и подходов в подготовке и предоставлении информации, используемых в юрисдикции Компании, юрисдикции Клиента, а также иных юрисдикциях задействованных при совершении операций с финансовыми инструментами.

6.17 Стороны должны осознавать, что необходимая им информация может поступать с определенными задержками, что может привести к базирующейся на такой информации неправильной оценке обстоятельств либо к невозможности их оценки ввиду такой задержки. Возможны изменения предоставленной ранее информации, ее пересмотр и уточнение, что может привести к вынужденной переоценке Сторонами обстоятельств, оценка которых базировалась на такой информации.

6.18 Риск инвестиционных ограничений - риск финансовых потерь со стороны Клиента, связанный с ограничениями в обращении ценных бумаг.

6.19 Клиенту необходимо в своих действиях учитывать возможность существования соответствующих ограничений в применимом законодательстве, а Компания вправе, но не обязуется информировать Клиента обо всех известных ему ограничениях, которые могут привести к неблагоприятным последствиям для Сторон. К таким последствиям можно отнести отказ в признании за приобретателем ценных бумаг, нарушившим такие ограничения, статуса владельца ценных бумаг со всеми присущими этому статусу полномочиями, а также признание заключенных сделок недействительными и применение последствий такого признания (как правило, двусторонний возврат всего полученного по сделке).

6.20 Риск миноритарного Клиента - риск финансовых потерь со стороны Клиента, связанный с достаточно слабой

Жоғарыда көрсетілгендерге байланысты Клиентте мөлшері шектелмеген және валюта айырбастау бағамдарының қозғалысы туралы мәліметтердің болмауына байланысты тиісті Мәмілені жасасу сәтінде соңына дейін бағалана алмайтын шығындар туындауы мүмкін.

Қаржы нарықтары инфрақұрылымының тәуекелі - қаржы нарықтары инфрақұрылымының жеткіліксіз жоғары даму деңгейіне байланысты Клиент тарапынан қаржылық ысыраптар тәуекелі.

Банк жүйесінің тәуекелі - Компания Клиентінің операциялары бойынша төлемдерді уақтылы орындамауға және/немесе орындамауға байланысты Клиент тарапынан қаржылық ысыраптар тәуекелі.

Қаржы нарықтарында ақпаратты пайдалану тәуекелі - қаржы нарықтарында корпоративтік ақпаратты пайдалануға байланысты Клиент тарапынан қаржылық ысыраптар тәуекелі.

Клиенттерге қызмет көрсету кезінде Компания пайдаланатын ақпарат сенімге лайық көздерден түседі, алайда Компания алынатын ақпараттың дәлдігі мен дұрыстығы үшін жауапты бола алмайды. Демек, пайдаланылуы Тараптардың мүдделерін бұзуға әкеп соғуы мүмкін дәйексіз ақпарат алу тәуекелі бар.

Клиент Компанияның юрисдикциясында, Клиенттің юрисдикциясында, сондай-ақ қаржы құралдарымен операциялар жасау кезінде тартылған өзге де юрисдикцияларда пайдаланылатын ақпаратты дайындау мен ұсынуға стандарттар мен тәсілдердің айырмашылығын ескеруі қажет.

Тараптар өздеріне қажетті ақпарат белгілі бір кідіртулермен келіп түсуі мүмкін екенін түсінуі тиіс, бұл осындай ақпаратқа негізделген мән-жайлардың дұрыс бағаланбауына не осындай кідіріске байланысты оларды бағалаудың мүмкін еместігіне әкеп соғуы мүмкін. Бұрын берілген ақпараттың өзгеруі, оны қайта қарау және нақтылау мүмкін, бұл Тараптардың осындай ақпаратқа негізделген мән-жайларды еріксіз қайта бағалауына әкеп соғуы мүмкін.

Инвестициялық шектеулер тәуекелі - Клиент тарапынан бағалы қағаздар айналысындағы шектеулерге байланысты қаржылық ысыраптар тәуекелі.

Клиент өз іс-әрекеттерінде қолданылатын заңнамада тиісті шектеулердің болу мүмкіндігін ескеруі қажет, ал Компания Клиентті Тараптар үшін қолайсыз салдарларға әкеп соғуы мүмкін өзіне белгілі барлық шектеулер туралы хабардар етуге құқылы, бірақ міндеттенбейді. Мұндай салдарларға осындай шектеулерді бұзған бағалы қағаздарды сатып алушыға осы мәртебеге тән барлық өкілеттіктері бар бағалы қағаздар иесі мәртебесін танудан бас тартуды, сондай-ақ жасалған мәмілелерді жарамсыз деп тануды және осындай танудың салдарын қолдануды (әдетте, мәміле бойынша барлық алынғандарды екі жақты қайтаруды) жатқызуға болады.

Миноритарлық Клиенттің тәуекелі - эмитенттің бағалы қағаздарының шамалы пакеті бар Клиенттің едәуір әлсіз қорғалуына байланысты Клиент тарапынан қаржылық ысыраптар тәуекелі.

защищенностью Клиента, имеющего незначительный пакет ценных бумаг эмитента.

6.21 Ликвидность рынка ценных бумаг ограничена, и, следовательно, может создаться ситуация, когда невозможно будет исполнить соответствующее Поручение Клиента в полном объеме или даже частично. Таким образом, не все осуществленные Клиентом инвестиции могут быть легко ликвидированы (проданы в необходимом объеме и в разумно необходимые сроки без потерь в цене) и их оценка может быть затруднена. Кроме того, выбор Клиентом того или иного типа Поручения и/или других её элементов увеличивает одни риски и уменьшает другие (например, выбор лимитированного Поручения увеличивает риск его неисполнения в связи с возможными неблагоприятными изменениями конъюнктуры рынка, но при этом ограничивает ценовой риск).

6.22 Операционный риск - риск прямых или косвенных потерь по причине неисправностей информационных, электрических и иных систем, или из-за ошибок, связанных с несовершенством инфраструктуры рынка, в том числе, технологий проведения операций, процедур управления, учета и контроля, или из-за действий (бездействия) персонала. В особую группу операционных рисков можно выделить информационные риски, которые в последнее время приобретают особую остроту и включают в себя составляющие технического, технологического и кадрового рисков.

6.23 Работа большинства традиционных (с непосредственным контактом между продавцом и покупателем) и электронных средств осуществления биржевой торговли поддерживается вычислительными (компьютерными) системами рассылки приказов, их исполнения, сверки, регистрации и расчетов по операциям. Как и все технические средства и системы, они подвержены временным сбоям и ошибкам в работе. Возможности Клиента в плане возмещения некоторых убытков могут попадать под ограничения ответственности, налагаемые продавцами таких систем, биржами, многосторонними торговыми площадками, расчетными палатами и/или компаниями, являющимися их брокерами. Такие ограничения могут различаться, поэтому за всей подробной информацией в данной связи Клиенту следует обращаться в те конкретные компании, через которые он работает.

6.24 Кредитный риск – риск возникновения у Клиента убытков вследствие неисполнения, несвоевременного либо неполного исполнения (включая неплатежеспособность или несостоятельность контрагента/эмитента/иное) другой стороной своих обязательств в соответствии с условиями сделки. В указанной ситуации Клиент сможет принудительно истребовать исполнение по Сделке, однако, это потребует дополнительных временных и финансовых затрат.

6.25 Процентный риск или риск процентной ставки — риск (возможность) возникновения финансовых потерь (убытков) из-за неблагоприятных изменений процентных ставок. Процентный риск может быть обусловлен несовпадением сроков востребования (погашения) требований и обязательств, а также неодинаковой степенью изменения процентных ставок по требованиям и обязательствам.

6.26 Риск упущенной финансовой выгоды – риск наступления косвенного (побочного) финансового ущерба (неполученная прибыль) в результате неосуществления сделки или остановки хозяйственной деятельности (контрагента по сделке, эмитента, иное).

Бағалы қағаздар нарығының өтімділігі шектелген және демек, Клиенттің тиісті Тапсырмасын толық көлемде немесе тіпті ішінара орындау мүмкін болмайтын жағдай туындауы мүмкін. Осылайша, Клиент жүзеге асырған инвестициялардың барлығы оңай жойылмауы мүмкін (қажетті көлемде және ақылға қонымды қажетті мерзімде бағада ысырапсыз сатылуы мүмкін) және оларды бағалау қиынға соғуы мүмкін. Бұдан басқа, Клиенттің Тапсырманың қандай да бір түрін және/немесе оның басқа элементтерін таңдауы бір тәуекелді ұлғайтады және басқаларын азайтады (мысалы, лимиттелген Тапсырманы таңдау нарық конъюнктурасының ықтимал қолайсыз өзгерістеріне байланысты оның орындалмау тәуекелін арттырады, бірақ бұл ретте баға тәуекелін шектейді).

Операциялық тәуекел - ақпараттық, электр және өзге де жүйелердің ақаулықтары себебінен немесе нарық инфрақұрылымының жетілмеуіне байланысты қателерден, оның ішінде операцияларды жүргізу технологияларынан, басқару, есепке алу және бақылау рәсімдерінен немесе персоналдың іс-әрекеттерінен (әрекетсіздігінен) тікелей немесе жанама ысыраптар тәуекелі. Операциялық тәуекелдердің ерекше тобына соңғы уақытта ерекше өткірлікке ие және техникалық, технологиялық және кадрлық тәуекелдердің құрамдас бөліктерін қамтитын ақпараттық тәуекелдерді бөліп көрсетуге болады.

Биржалық сауданы жүзеге асырудың дәстүрлі (сатушы мен сатып алушы арасындағы тікелей байланыста) және электрондық құралдарының көпшілігінің жұмысы бұйрықтарды таратудың, оларды орындаудың, салыстырудың, тіркеудің және операциялар бойынша есеп айырысудың есептеу (компьютерлік) жүйелерімен қолдау табады. Барлық техникалық құралдар мен жүйелер сияқты олар да жұмыстағы уақытша ақаулар мен қателіктерге ұшырайды. Клиенттің кейбір шығындарды өтеу жоспарындағы мүмкіндіктері осындай жүйелердің сатушылары, биржалар, көпжақты сауда алаңдары, есеп айырысу палаталары және/немесе олардың брокерлері болып табылатын компаниялар салатын жауапкершілік шектеулеріне түсуі мүмкін. Мұндай шектеулер әр түрлі болуы мүмкін, сондықтан осы байланысты толық ақпарат алу үшін Клиент өзі жұмыс істейтін нақты компанияларға жүгінуі тиіс.

Кредиттік тәуекел - Клиентте мәміле шарттарына сәйкес екінші тараптың өз міндеттемелерін орындамауы, уақтылы немесе толық орындамауы (қарсы агенттің/эмитенттің төлем қабілетсіздігін немесе дәрменсіздігін қоса алғанда) салдарынан шығындардың туындау тәуекелі. Көрсетілген жағдайда Клиент Мәміле бойынша орындауды мәжбүрлеп талап ете алады, алайда бұл қосымша уақытша және қаржылық шығындарды талап етеді.

Пайыздық тәуекел немесе пайыздық ставка тәуекелі - пайыздық ставкалардың қолайсыз өзгерістерінен қаржылық ысыраптардың (шығындардың) туындау тәуекелі (мүмкіндігі). Пайыздық тәуекел талаптар мен міндеттемелерді талап ету (өтеу) мерзімдерінің сәйкес келмеуіне, сондай-ақ талаптар мен міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруінің бірдей емес дәрежесіне байланысты болуы мүмкін.

Жіберіп алынған қаржылық пайда тәуекелі - мәмілені жүзеге асырмау немесе шаруашылық қызметті тоқтату (мәміле бойынша қарсы агенттің, эмитенттің, өзгенің) нәтижесінде жанама (жанама) қаржылық залалдың (алынбаған пайда) басталу тәуекелі.

6.27 Риск проведения электронных операций - риск потерь, возникающих в связи с использованием конкретной электронной торговой системы.

6.28 Операции (сделки), производимые через ту или иную электронную торговую систему, могут отличаться не только от операций, осуществляемых традиционными методами (т.е. при наличии непосредственного контакта между продавцом и покупателем, Клиентом и Компанией), но и от операций, производимых через другие электронные торговые системы. В случае осуществления Клиентом тех или иных сделок через какую-либо электронную торговую систему Клиент будет подвергаться рискам, связанным с работой такой системы, включая ее программные и аппаратные средства. Результатом любого сбоя в работе электронной системы, может стать некорректное выполнение каких-либо Поручений Клиента или их невыполнение вообще.

6.29 Риск осуществления электронного документооборота - риск, связанный с возможностью потерь при обмене сообщениями между Компанией и Клиентом посредством электронных файлов с использованием систем электронной почты.

6.30 Использование незащищенных каналов связи таких как электронная почта может привести к несанкционированному доступу третьих лиц к получаемой/передаваемой информации, в связи с чем, режим конфиденциальности передаваемой/получаемой информации может быть нарушен. Данные обстоятельства могут привести к возникновению у Клиента Компании убытков, связанных с неправомерным использованием третьими лицами полученной информации о сделках, проводимых Клиентом операциях и сведений о Клиенте/его активах.

6.31 Риск взимания комиссионных и других сборов - риск финансовых потерь со стороны Клиента Компании, связанный с полной или частичной неосведомленностью Клиента об издержках, связанных с осуществлением операций с инструментами финансового рынка.

6.32 Перед началом проведения тех или иных операций Клиент должен принять все необходимые меры для получения четкого представления обо всех комиссионных и иных сборах, которые будут взиматься с Клиента. Размеры таких сборов могут вычитаться из чистой прибыли Клиента (при наличии таковой) или увеличивать расходы Клиента.

6.33 Риск недостижения инвестиционных целей - риск потерь, возникающих в связи с недостижением Клиентом своих инвестиционных целей.

6.34 Нет никакой гарантии в том, что сохранение и увеличение капитала, которого Клиент хочет добиться, будет достигнуто. Клиент может потерять часть или весь капитал, вложенный в определенные финансовые активы. Клиент полностью отдает себе отчет о рисках по смыслу настоящего пункта, самостоятельно осуществляет выбор типа поручений на совершение сделок с финансовыми активами и их параметров, наилучшим образом отвечающих его целям и задачам инвестирования, и самостоятельно несет ответственность за свой выбор.

6.35 Риски, связанные с действиями/бездействием третьих лиц - функционирование финансовых рынков предполагает

Электронные операции проводятся с использованием электронной торговой системы, поэтому риск потерь, возникающих в связи с использованием конкретной электронной торговой системы, является риском, связанным с использованием электронной торговой системы.

Каждая операция, производимая через ту или иную электронную торговую систему, может отличаться не только от операций, осуществляемых традиционными методами (т.е. при наличии непосредственного контакта между продавцом и покупателем, Клиентом и Компанией), но и от операций, производимых через другие электронные торговые системы. В случае осуществления Клиентом тех или иных сделок через какую-либо электронную торговую систему Клиент будет подвергаться рискам, связанным с работой такой системы, включая ее программные и аппаратные средства. Результатом любого сбоя в работе электронной системы, может стать некорректное выполнение каких-либо Поручений Клиента или их невыполнение вообще.

Электронный документооборот осуществляется с использованием электронной почты, поэтому риск потерь, возникающих в связи с использованием конкретной электронной торговой системы, является риском, связанным с использованием электронной торговой системы.

Использование незащищенных каналов связи таких как электронная почта может привести к несанкционированному доступу третьих лиц к получаемой/передаваемой информации, в связи с чем, режим конфиденциальности передаваемой/получаемой информации может быть нарушен. Данные обстоятельства могут привести к возникновению у Клиента Компании убытков, связанных с неправомерным использованием третьими лицами полученной информации о сделках, проводимых Клиентом операциях и сведений о Клиенте/его активах.

Риск взимания комиссионных и других сборов - риск финансовых потерь со стороны Клиента Компании, связанный с полной или частичной неосведомленностью Клиента об издержках, связанных с осуществлением операций с инструментами финансового рынка.

Перед началом проведения тех или иных операций Клиент должен принять все необходимые меры для получения четкого представления обо всех комиссионных и иных сборах, которые будут взиматься с Клиента. Размеры таких сборов могут вычитаться из чистой прибыли Клиента (при наличии таковой) или увеличивать расходы Клиента.

Риск недостижения инвестиционных целей - риск потерь, возникающих в связи с недостижением Клиентом своих инвестиционных целей.

Нет никакой гарантии в том, что сохранение и увеличение капитала, которого Клиент хочет добиться, будет достигнуто. Клиент может потерять часть или весь капитал, вложенный в определенные финансовые активы. Клиент полностью отдает себе отчет о рисках по смыслу настоящего пункта, самостоятельно осуществляет выбор типа поручений на совершение сделок с финансовыми активами и их параметров, наилучшим образом отвечающих его целям и задачам инвестирования, и самостоятельно несет ответственность за свой выбор.

Риски, связанные с действиями/бездействием третьих лиц - функционирование финансовых рынков предполагает

деятельность ряда профессиональных участников рынка ценных бумаг и иных юридических лиц, являющихся третьими лицами по отношению к Компании, однако, исполнение обязательств по сделкам в некоторых случаях может быть невозможно без осуществления такими третьими лицами определенных юридических и фактических действий (например, действия/бездействия регуляторов, регистраторов, депозитариев, иных лиц). В указанных случаях существует риск невозможности своевременного исполнения обязательств по сделкам.

6.36 Риск совершения сделок, приводящих к непокрытой позиции - в результате совершения сделок, приводящих к непокрытой позиции происходит увеличение размеров вышеперечисленных рисков за счет того, что величина привлеченных средств (денежных средств и/или ценных бумаг), превышает собственные средства Клиента и при неблагоприятном для Клиента изменении рыночных цен объем потерь может сравняться или даже превысить размер средств, принимаемых для расчета уровня маржи, что приводит к потере части или всех средств (активов) Клиента. Также при совершении Клиентом сделок, приводящих к непокрытой позиции, у Клиента возникают следующие дополнительные виды рисков.

6.37 Риск неисполнения или частичного исполнения Поручения на совершение сделок, приводящих к непокрытой позиции по усмотрению Компании. Совершая сделку, приводящую к непокрытой позиции, Клиент несет риск увеличения цен на ценные бумаги, переданные Клиенту. Клиент обязан вернуть ценные бумаги независимо от изменения их стоимости. При этом текущая рыночная стоимость ценных бумаг может значительно превысить их стоимость при первоначальной продаже.

6.38 Совершая сделку, приводящую к непокрытой позиции, Клиент несет ценовой риск как по активам, приобретенным на собственные средства, так и по активам, являющимся обеспечением обязательств Клиента перед Компанией. Таким образом, величина активов, подвергающихся риску неблагоприятного изменения цены, больше, нежели при обычной торговле. Соответственно и убытки могут наступить в больших размерах по сравнению с торговлей только с использованием собственных средств Клиента.

6.39 Клиент обязуется поддерживать достаточный уровень обеспечения своих обязательств перед Компанией, что в определенных условиях может повлечь необходимость заключения сделок покупки/продажи вне зависимости от текущего состояния рыночных цен и тем самым реализацию рисков потери дохода, риска потери инвестируемых средств или риск потерь, превышающих инвестируемую сумму.

6.40 При неблагоприятном для Клиента движении цен для поддержания уровня маржи в случаях, предусмотренных внутренними документами Компании, позиция Клиента может быть принудительно закрыта, что может привести к реализации риска потери дохода, риска потери инвестируемых средств или риска потерь, превышающих инвестируемую сумму.

6.41 Риск совершения операций на срочном рынке - риск, связанный с возможностью потерь при совершении сделок с инструментами срочного рынка (фьючерсы и опционы).

Компанияға қатысты үшінші тұлғалар болып табылатын өзге де заңды тұлғалардың қызметін болжайды, алайда, кейбір жағдайларда мәмілелер бойынша міндеттемелерді орындау осындай үшінші тұлғалардың белгілі бір заңды және нақты әрекеттерді (мысалы, реттеушілердің, тіркеушілердің, депозитарийлердің, өзге де тұлғалардың әрекеттері/әрекетсіздіктері) жүзеге асыруынсыз мүмкін емес. Көрсетілген жағдайларда мәмілелер бойынша міндеттемелерді уақтылы орындау мүмкін болмау тәуекелі бар.

Жабылмаған позицияға әкелетін мәмілелер жасау тәуекелі - жабылмаған позицияға әкелетін мәмілелер жасау нәтижесінде тартылған қаражаттың шамасы есебінен жоғарыда аталған тәуекелдер мөлшерінің ұлғаюы болады (ақша қаражаты және/немесе бағалы қағаздар) Клиенттің меншікті қаражатынан асып түседі және Клиент үшін нарықтық бағалардың қолайсыз өзгеруі кезінде ысыраптардың көлемі маржа деңгейін есептеу үшін қабылданатын қаражат мөлшерінен де асып түсуі мүмкін, бұл Клиенттің бір бөлігін немесе барлық қаражатын (активтерін) жоғалтуға әкеп соғады. Сондай-ақ Клиент жабылмаған позицияға әкеп соғатын мәмілелер жасаған кезде Клиентте тәуекелдердің мынадай қосымша түрлері туындайды.

Компанияның қалауы бойынша жабылмаған позицияға әкеп соғатын мәмілелер жасауға Тапсырманы орындамау немесе ішінара орындау тәуекелі. Жабылмаған позицияға әкеп соғатын мәміле жасай отырып, Клиент Клиентке берілген бағалы қағаздарға бағаның өсу тәуекелін көтереді. Клиент бағалы қағаздарды олардың құнының өзгеруіне қарамастан қайтаруға міндетті. Бұл ретте бағалы қағаздардың ағымдағы нарықтық құны бастапқы сату кезінде олардың құнынан едәуір асып түсуі мүмкін.

Жабылмаған позицияға әкеп соғатын мәміле жасай отырып, Клиент өз қаражатына сатып алынған активтер бойынша да, сондай-ақ Клиенттің Компания алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз ету болып табылатын активтер бойынша да баға тәуекелін көтереді. Осылайша, бағаның қолайсыз өзгеруі тәуекеліне ұшырайтын активтердің шамасы кәдімгі саудаға қарағанда көп. Тиісінше залалдар тек Клиенттің меншікті қаражатын пайдалана отырып ғана саудамен салыстырғанда үлкен мөлшерде басталуы мүмкін.

Клиент Компания алдындағы өз міндеттемелерін қамтамасыз етудің жеткілікті деңгейін қолдауға міндеттенеді, бұл белгілі бір жағдайларда нарықтық бағалардың ағымдағы жай-күйіне қарамастан сатып алу/сату мәмілелерін жасасу қажеттілігіне әкеп соғуы және осылайша кірісті жоғалту тәуекелдерін, инвестицияланатын қаражатты жоғалту тәуекелін немесе инвестицияланатын сомадан асатын шығындар тәуекелін іске асыруға әкеп соғуы мүмкін.

Компанияның ішкі құжаттарында көзделген жағдайларда маржа деңгейін ұстап тұру үшін Клиент үшін қолайсыз баға қозғалысы кезінде Клиенттің позициясы мәжбүрлеп жабылуы мүмкін, бұл кірісті жоғалту тәуекелін, инвестицияланатын қаражатты жоғалту тәуекелін немесе инвестицияланатын сомадан асатын шығындар тәуекелін іске асыруға әкелуі мүмкін.

Мерзімді нарықта операциялар жасау тәуекелі - мерзімді нарық құралдарымен (фьючерстер және опциондар) мәмілелер жасау кезіндегі шығындар мүмкіндігіне байланысты тәуекел.

6.42 При определенных сложившихся на рынке условиях может стать затруднительным или невозможным закрытие открытой позиции Клиента. Это может произойти, например, когда в силу быстрого движения цен торги будут приостановлены или ограничены.

6.43 Поручения, направленные на ограничение убытка Клиента, необязательно ограничат убытки Клиента до предполагаемого уровня, так как в сложившейся на рынке ситуации может оказаться невозможным исполнить такое поручение по оговоренной цене.

6.44 Настоящим Компания предупреждает Клиента, что в определенных случаях в целях минимизации риска неисполнения обязательств участниками биржевой торговли и их Клиентами:

6.45 Торговая система имеет право принудительно закрыть позиции участников и их Клиентов, приостановить или ограничить торги;

6.46 Компания имеет право принудительно закрыть позиции Клиента и его Клиентов;

6.47 Компания имеет право дать поручение торговой системе на принудительное закрытие позиций своих Клиентов. При этом Клиент может недополучить прибыль, либо понести убытки. В этом случае Компания не компенсирует Клиенту недополученную прибыль, либо убыток.

6.48 Настоящим Компания обращает внимание Клиента на то, что котировки на рынке фьючерсных и опционных контрактов могут значительно изменяться как в течение дня, так и от одного торгового дня к другому. Ввиду этого, все спорные вопросы, возникающие при торговле фьючерсными и опционными контрактами, следует решать незамедлительно.

6.49 Риск является неотъемлемой частью любого инвестиционного процесса. Чем больше желаемый доход, тем больше риск инвестиций в ценную бумагу. Инвестор, выбирающий безрисковые или мало рискованные инструменты вложения, практически не имеет шансов получить высокий доход. Инвестор, принимающий более высокую степень риска, вправе ожидать более высоких дивидендов от своих вложений. Существует большое количество видов инвестиционных рисков, которые инвестору необходимо учитывать при выборе и торговле ценными бумагами. Мы перечислим наиболее явные и существенные из них.

6.50 Экономические риски – обуславливают нестабильность общей экономической ситуации и ее подверженность частым и радикальным изменениям. Это могут быть, например, такие факторы, как отсутствие надежной законодательной базы, слабо развитая рыночная и экономическая инфраструктура, высокий уровень монополизации в ряде секторов экономики, слабое государственное регулирование экономики и высокий уровень государственного долга.

6.51 Рыночные риски – риски участников инвестиционного процесса, связанные с неблагоприятным функционированием рынка в течение длительного периода времени. Рыночные риски тесно связаны с такими рисками как риск инфляции, риск изменения валютного курса и политический риск.

6.52 Риск инфляции заключается в том, что инфляция может свести на нет или даже превысить размеры дохода, полученного по процентам.

Нарықта белгілі бір қалыптасқан шарттар кезінде Клиенттің ашық позициясын жабу қиын немесе мүмкін емес болуы мүмкін. Бұл, мысалы, бағалардың жылдам қозғалуына байланысты сауда-саттық тоқтатыла немесе шектелгенде болуы мүмкін.

Клиенттің залалын шектеуге бағытталған тапсырмалар Клиенттің шығындарын болжамды деңгейге дейін міндетті түрде шектемейді, өйткені нарықта қалыптасқан жағдайда мұндай тапсырманы келісілген баға бойынша орындау мүмкін болмауы мүмкін.

Осымен Компания Клиентке белгілі бір жағдайларда биржалық саудаға қатысушылар мен олардың Клиенттерінің міндеттемелерді орындамау тәуекелін азайту мақсатында:

Сауда жүйесінің қатысушылар мен олардың Клиенттерінің позицияларын мәжбүрлеп жабуға, сауда-саттықты тоқтата тұруға немесе шектеуге құқығы бар;

Компанияның Клиенттің және оның Клиенттерінің позицияларын мәжбүрлеп жабуға құқығы бар;

Компанияның сауда жүйесіне өз Клиенттерінің позицияларын мәжбүрлеп жабуға тапсырма беруге құқығы бар. Бұл ретте Клиент пайда ала алмауы не залал шегуі мүмкін. Бұл жағдайда Компания Клиентке алынбаған пайданы не залалды өтемейді.

Осымен Компания Клиенттің назарын фьючерстік және опциондық келісімшарттар нарығындағы баға белгілеулер күн ішінде де, бір сауда күнінен екіншісіне де айтарлықтай өзгеруі мүмкін екендігіне аударады. Осыған байланысты фьючерстік және опциондық келісімшарттар саудасы кезінде туындайтын барлық даулы мәселелерді дереу шешу керек.

Тәуекел кез келген инвестициялық процестің ажырамас бөлігі болып табылады. Қалаған табыс неғұрлым көп болса, бағалы қағазға инвестиция салу қаупі соғұрлым көп болады. Тәуекелсіз немесе тәуекелсіз салым құралдарын таңдайтын инвестордың іс жүзінде жоғары табыс табуға мүмкіндігі жоқ. Тәуекелдің неғұрлым жоғары дәрежесін қабылдайтын инвестор өз салымдарынан неғұрлым жоғары дивидендтер күтуге құқылы. Инвестициялық тәуекелдердің көптеген түрлері бар, оларды инвестор бағалы қағаздарды таңдау және сату кезінде ескеруі қажет. Біз олардың ішіндегі анық және айтарлықтай мәселелерді атап өтеміз.

Экономикалық тәуекелдер - жалпы экономикалық жағдайдың тұрақсыздығына және оның жиі және түбегейлі өзгерістерге ұшырауына себепші болады. Бұл, мысалы, сенімді заңнамалық базаның болмауы, нарықтық және экономикалық инфрақұрылымның нашар дамуы, экономиканың бірқатар секторларында монополиялаудың жоғары деңгейі, экономиканың әлсіз мемлекеттік реттелуі және мемлекеттік борыштың жоғары деңгейі сияқты факторлар болуы мүмкін.

Нарықтық тәуекелдер - ұзақ уақыт кезеңі ішінде нарықтың қолайсыз жұмыс істеуіне байланысты инвестициялық процеске қатысушылардың тәуекелдері. Нарықтық тәуекелдер инфляция тәуекелі, валюта бағамының өзгеру тәуекелі және саяси тәуекел сияқты тәуекелдермен тығыз байланысты.

Инфляция тәуекелі инфляция пайыздар бойынша алынған табыстың мөлшерін төмендетуі немесе тіпті асып түсуі мүмкін.

6.53 Политический риск – риск неблагоприятных изменений в политической ситуации в стране. Война, смена руководства страны, принятие законов, негативно влияющих на инвестиционный климат – все эти факторы могут повлиять на размер и/или условия выплаты дивидендов.

6.54 Налоговый риск – риск того, что изменение в налоговом законодательстве повлечет снижение доходности активов.

6.55 Отраслевые риски – связаны с неблагоприятным функционированием определенной отрасли, что непосредственно сказывается на деятельности занятых в ней компаний, а значит и на показателях стоимости принадлежащих им акций. Часто негативное состояние такой отрасли передается компаниям из других, зависимых отраслей.

6.56 Риски компании – комплекс факторов, связанных с деятельностью конкретной компании. Может оказаться так, что компания, акции которой Клиент приобрел, не имеет возможности расплатиться по своим долгам, или руководство компании в целом было столь неэффективным, что вложенный в нее капитал значительно обесценился.

6.57 Технические риски – при использовании электронных брокерских систем существуют риски нарушения электросвязи, несанкционированного доступа, сбоев в работе аппаратных и программных средств.

Клиент самостоятельно несет риски возникновения у него убытков, возникающих вследствие неисполнения поручения Клиента, отсутствия у Клиента возможности направить торговое или неторговое поручение Компании или связанных с получением Клиентом неполной, неточной или несвоевременно поступившей информации, в том числе если такие отсутствие возможности направить Компании поручение, неисполнение и/или убытки стали следствием (i) аварии или сбоев в работе программного обеспечения Клиента или Компании, компьютерных сетей, силовых электрических сетей или систем электросвязи, непосредственно используемых для приема поручений Клиента или обеспечения иных процедур торговли ценными бумагами; (ii) сбоев в телекоммуникационном оборудовании Клиента или Компании; (iii) сбоев и задержек в доступе к услугам Компании через электронную систему или иные торговые системы; (iv) проникновения в торговые системы третьих лиц; (v) преступного злоупотребления любым третьим лицом доступом к услугам Компании; (vi) иных действий и обстоятельств, неподконтрольных Компании; (vii) действий третьих лиц, в том числе организаций, обеспечивающих торговые и расчетно-клиринговые процедуры (организаторы торговли, биржи, многосторонние торговые площадки, расчетные депозитарии, расчетные организации и т. д.); (viii) получения Клиентом неточной, неполной или несвоевременно полученной информации в результате обстоятельств, указанных в подпунктах (i) – (vii) настоящего пункта.

6.58 Риски при заключении сделок с неполным покрытием/маржинальных сделок – Клиент подвергается дополнительным рискам: от Клиента может потребоваться доведение денежных средств и/или ценных бумаг на маржинальный счет Клиента, если уровень обеспечения по этому счету падает ниже установленных пределов; Компания может реализовать ценные бумаги Клиента или использовать его денежные средства для покрытия задолженности, при этом Компания может осуществить такое погашение задолженности без предварительного уведомления Клиента; при падении курса

Саяси тәуекел - елдегі саяси жағдайдағы қолайсыз өзгерістер қаупі. Соғыс, ел басшылығының ауысуы, инвестициялық ахуалға теріс әсер ететін заңдардың қабылдануы - осы факторлардың барлығы дивидендтер төлеу мөлшеріне және/немесе шарттарына әсер етуі мүмкін.

Салық тәуекелі - салық заңдарындағы өзгеріс активтердің кірістілігін төмендетуге әкеп соғады.

Салалық тәуекелдер - белгілі бір саланың қолайсыз жұмыс істеуімен байланысты, бұл онда жұмыс істейтін компаниялардың қызметіне, демек оларға тиесілі акциялар құнының көрсеткіштеріне тікелей әсер етеді. Мұндай саланың теріс жай-күйі басқа, тәуелді салалардағы компанияларға жиі беріледі.

Компанияның тәуекелдері - нақты компанияның қызметіне байланысты факторлар кешені. Клиенттің акцияларын сатып алған компанияның өз қарыздарын төлеуге мүмкіндігі болмауы мүмкін, немесе жалпы компания басшылығы соншалықты тиімсіз болғандықтан, оған салынған капитал айтарлықтай құнсызданды.

Техникалық тәуекелдер - электрондық брокерлік жүйелерді пайдалану кезінде электр байланысының бұзылу, рұқсатсыз қол жеткізу, аппараттық және бағдарламалық құралдардың жұмысындағы іркілістер тәуекелдері бар.

Клиент Клиенттің тапсырмасын орындамау салдарынан туындайтын залалдардың туындау тәуекелін, Клиенттің Компанияның сауда немесе сауда емес тапсырмасын жіберу мүмкіндігінің болмауына немесе Клиенттің толық емес, дәл емес немесе уақтылы келіп түспеген ақпаратты алуына байланысты, оның ішінде егер Компанияға тапсырма жіберу мүмкіндігінің болмауы, орындалмауы және/немесе залал салдары келесілер болса, дербес көтереді: (i) Клиенттің тапсырмаларын қабылдау немесе бағалы қағаздарды сатудың өзге де рәсімдерін қамтамасыз ету үшін тікелей пайдаланылатын Клиенттің немесе Компанияның бағдарламалық қамтамасыз етуінің, компьютерлік желілердің, күштік электр желілерінің немесе электр байланысы жүйелерінің жұмысындағы авариялар немесе іркілістер; (ii) Клиенттің немесе Компанияның телекоммуникациялық жабдығындағы іркілістер; (iii) электрондық жүйе немесе өзге де сауда жүйелері арқылы Компанияның қызметтеріне қол жеткізуде ақаулар мен кідірулер; (iv) үшінші тұлғалардың сауда жүйелеріне енуі; (v) Компанияның қызметтеріне кез келген үшінші тұлғаның қолжетімділігін қылмыстық теріс пайдалануы; (vi) Компанияның бақылауында емес өзге де іс-әрекеттер мен мән-жайларды; (vii) үшінші тұлғалардың, оның ішінде сауда және есеп айырысу-клирингтік рәсімдерді қамтамасыз ететін ұйымдардың (сауданы ұйымдастырушылар, биржалар, көпжақты сауда алаңдары, есеп айырысу депозитарийлері, есеп айырысу ұйымдары және т.б.) іс-әрекеттері; (viii) Клиенттің осы тармақтың (i) - (vii) тармақшаларында көрсетілген мән-жайлар нәтижесінде дәл емес, толық емес немесе уақтылы алынбаған ақпаратты алуы.

Толық өтелмеген мәмілелер/маржиналдық мәмілелер жасасу кезіндегі тәуекелдер - Клиент қосымша тәуекелдерге ұшырайды, егер осы шот бойынша қамтамасыз ету деңгейі белгіленген шектерден төмен түссе, Клиенттен ақшалай қаражатты және/немесе бағалы қағаздарды Клиенттің маржиналдық шотына жеткізу талап етілуі мүмкін; Компания Клиенттің бағалы қағаздарын өткізе алады немесе оның ақша қаражатын берешекті жабу үшін пайдалана алады, бұл ретте Компания Клиентті алдын ала хабардар етпей берешекті осындай өтеуді жүзеге асыра алады; бағалы қағаздар бағамы

ценных бумаг или росте курса ценных бумаг Клиент, использовавший соответственно заемные денежные средства или ценные бумаги для осуществления покупки с неполным покрытием или продажи «с неполным покрытием», несет значительно большие потери, чем Клиент, не использовавший заемные средства.

6.59 Клиент признает, что достоверность любой информации в отношении любого конкретного эмитента и (или) любых конкретных ценных бумаг, срочных контрактов, которую Компания предоставляет Клиенту, не удостоверяется Компанией, и Компания не дает никаких гарантий и не принимает на себя никакой ответственности в связи с точностью или полнотой такой информации, а также любых рекомендаций, данных Компанией Клиенту.

6.60 Компания рекомендует Клиенту за свой счет получать регулярные консультации по вопросам финансов, налогов и права у специалистов соответствующей квалификации в связи с рисками, возникающими в ходе осуществления сделок или в связи с ними, до заключения таких сделок.

6.61 Клиент заявляет, что он обладает достаточным опытом для того, чтобы оценить риски, связанные с его инвестициями в ценные бумаги, и/или получил соответствующие консультации у специалистов, имеет финансовые возможности для несения убытков, связанных с такими рисками, и согласен нести все такие риски, возникающие в связи с его инвестициями в ценные бумаги, включая риски, связанные с осуществлением инвестиций при помощи электронных средств связи через сеть Интернет.

6.62 Клиент признает, что в любое время несет исключительную самостоятельную ответственность за проведение независимого анализа и оценки рисков, указанных в настоящей Декларации. Компания не несет никаких обязанностей по предоставлению такого анализа или оценок и не несет за них никакой ответственности.

6.63 Клиент осведомлен об ограничениях, установленных применимым законодательством в отношении ценных бумаг и (или) иных финансовых инструментов, предназначенных для квалифицированных инвесторов, и особенностях оказания услуг квалифицированным инвесторам, а в случае, если Клиент – физическое лицо, также о том, что физическим лицам, являющимся владельцами ценных бумаг, предназначенных для квалифицированных инвесторов.

7. Декларация о рисках, связанных с использованием денежных средств Клиента в интересах Компании

7.1 Применимое законодательство требует хранить денежные средства, переданные Клиентом Компании, а также денежные средства, полученные Компанией в результате совершения Клиентом торговых операций, на специальном счете, отдельном от собственного банковского счета Компании, что исключает риск обращения на них взыскания по обязательствам Компании.

7.2 Денежные средства Клиента будут находиться на специальном счете вместе со средствами других Клиентов, что может создать риск обращения на них взыскания по обязательствам других Клиентов. Для исключения указанного риска Клиент может потребовать от Компании хранить денежные средства Клиента на отдельном специальном счете, не объединяя их с денежными средствами других Клиентов. В

томендеген немесе бағалы қағаздар бағамы өскен кезде тиісінше толық емес жабұмен сатып алуды немесе «толық емес жабұмен» сатуды жүзеге асыру үшін қарыз ақша қаражатын немесе бағалы қағаздарды пайдаланған Клиент қарыз қаражатын пайдаланбаған Клиентке қарағанда едәуір үлкен шығынға ұшырайды.

Клиент кез келген нақты эмитентке және (немесе) кез келген нақты бағалы қағаздарға, Компания Клиентке беретін мерзімді келісімшарттарға қатысты кез келген ақпараттың дұрыстығын Компания куәландырмайды және Компания мұндай ақпараттың дәлдігіне немесе толықтығына байланысты ешқандай кепілдік бермейді және өзіне ешқандай жауапкершілік, сондай-ақ Компания Клиентке берген кез келген ұсынымдар қабылдамайды.

Компания Клиентке мәмілелерді жүзеге асыру барысында немесе оларға байланысты туындайтын тәуекелдерге байланысты қаржы, салық және тиісті біліктілік мамандарынан осындай мәмілелер жасалғанға дейін тұрақты консультациялар алуды ұсынады.

Клиент тәуекелдерді бағалау үшін жеткілікті тәжірибеге ие екенін мәлімдейді, оның бағалы қағаздарға инвестицияларына байланысты және/немесе мамандардан тиісті консультациялар осындай тәуекелдерге байланысты шығындарды өтеу үшін қаржылық мүмкіндіктері бар және оның бағалы қағаздарға инвестицияларына байланысты туындайтын барлық осындай тәуекелдерді, оның ішінде Интернет желісі арқылы электрондық байланыс құралдарының көмегімен инвестицияларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдерді көтеруге келіседі.

Клиент кез келген уақытта осы Декларацияда көрсетілген тәуекелдерге тәуелсіз талдау және бағалау жүргізу үшін айрықша дербес жауапты болатынын мойындайды. Компания мұндай талдауды немесе бағалауды ұсыну бойынша ешқандай міндеттерді мойнына алмайды және олар үшін ешқандай жауапкершілікте болмайды.

Клиент бағалы қағаздарға және (немесе) білікті инвесторларға арналған өзге де қаржы құралдарына қатысты қолданылатын заңнамада белгіленген шектеулер және білікті инвесторларға қызмет көрсету ерекшеліктері туралы, ал егер Клиент - жеке тұлға болса, сондай-ақ білікті инвесторларға арналған бағалы қағаздардың иелері болып табылатын жеке тұлғаларға қызмет көрсету ерекшеліктері туралы хабардар.

Клиенттің ақша қаражатын Компанияның мүддесі үшін пайдалануға байланысты тәуекелдер туралы декларация

Қолданылатын заңнама Компания Клиенті берген ақша қаражатын, сондай-ақ Компания Клиенттің сауда операцияларын жасау нәтижесінде алған ақша қаражатын Компанияның меншікті банк шотынан бөлек арнайы шотта сақтауды талап етеді, бұл Компанияның міндеттемелері бойынша олардан өндіріп алу тәуекелін болдырмайды.

Клиенттің ақшалай қаражаты басқа Клиенттердің қаражатымен бірге арнайы шотта болады, бұл басқа Клиенттердің міндеттемелері бойынша олардан өндіріп алу тәуекелін тудыруы мүмкін. Көрсетілген тәуекелді болдырмау үшін Клиент Компаниядан Клиенттің ақша қаражатын басқа Клиенттердің ақша қаражатымен біріктірмей, оларды жеке арнайы шотта сақтауды талап ете алады. Клиенттің ақша қаражаты жеке

случае хранения денежных средств Клиента на отдельном специальном счете Компания может взимать дополнительное вознаграждение в порядке и на условиях, установленных Регламентом.

7.3 Компания обязана исполнить требование Клиента о возврате денежных средств, включая валюту, со специального брокерского счета в сроки, предусмотренные Регламентом, но при этом Компания вправе удержать из возвращаемых денежных средств свое вознаграждение и иные средства, которую Клиент обязан уплатить Компании на основании Регламента.

7.4 Если Регламент предоставляет Компании право использовать денежные средства Клиента в своих интересах, оно может зачислять их на свой собственный банковский счет, а также использовать их для исполнения обязательств из сделок, совершенных за свой собственный, либо использовать их в качестве обеспечения указанных обязательств.

7.5 Используя денежные средства Клиента в своих интересах, Брокер должен гарантировать Клиенту исполнение его поручений за счет указанных денежных средств или их возврат по его требованию.

7.6 Клиенту следует внимательно ознакомиться с Регламентом для того, чтобы оценить, какие полномочия по использованию денежных средств Клиента будет иметь Компания, каковы правила их хранения, а также возврата.

8. Декларация о рисках, связанных с совмещением Компанией различных видов профессиональной деятельности, профессиональной деятельности с иными видами деятельности

8.1 Под рисками совмещения различных видов профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, в целях настоящего документа, понимается возможность нанесения ущерба Клиенту Компании вследствие:

- неправомерного использования сотрудниками Компании, осуществляющими профессиональную деятельность на рынке ценных бумаг, конфиденциальной информации при проведении операций (сделок) на рынке ценных бумаг;
- возникновения конфликта интересов, а именно, нарушения принципа приоритетности интересов Клиента Компании, перед интересами Компании, которые могут привести в результате действий (бездействия) Компании и его сотрудников к убыткам и/или неблагоприятным последствиям для Клиента Компании;
- неправомерного и/или ненадлежащего использования инсайдерской информации, полученной в связи с осуществлением профессиональной деятельности;
- противоправного распоряжения сотрудниками Компании ценными бумагами и денежными средствами Клиента;
- осуществления сотрудниками Компании противоправных действий, связанных с хранением и/или учетом прав на ценные бумаги Клиента;
- необеспечения (ненадлежащего обеспечения) прав по ценным бумагам Клиента Компании;
- несвоевременного (ненадлежащего исполнения) сделок;
- недостаточно полного раскрытия информации в связи с осуществлением профессиональной деятельности.

При совмещении нескольких видов профессиональной деятельности или профессиональной деятельности с иными

арнайы шотта сақталған жағдайда Компания Регламентте белгіленген тәртіппен және шарттарда қосымша сыйақы ала алады.

Компания Клиенттің валютаны қоса алғанда, ақша қаражатын арнайы брокерлік шоттан Регламентте көзделген мерзімде қайтару туралы талабын орындауға міндетті, бірақ бұл ретте Компания қайтарылатын ақша қаражатынан өзінің сыйақысын және Клиент Регламенттің негізінде Компанияға төлеуге міндетті өзге де қаражатты ұстап қалуға құқылы.

Егер Регламент Компанияға Клиенттің ақша қаражатын өз мүддесі үшін пайдалану құқығын берсе, ол оларды өзінің жеке банк шотына есептей алады, сондай-ақ оларды өзінің меншікті үшін жасалған мәмілелерден міндеттемелерді орындау үшін пайдалана алады не оларды көрсетілген міндеттемелерді қамтамасыз ету ретінде пайдалана алады.

Клиенттің ақша қаражатын өз мүддесі үшін пайдалана отырып, Брокер Клиентке көрсетілген ақша қаражаты есебінен оның тапсырмаларын орындауға немесе оның талабы бойынша оларды қайтаруға кепілдік беруге тиіс.

Клиент Компанияның Клиенттің ақша қаражатын пайдалану бойынша қандай өкілеттіктерге ие болатынын, оларды сақтау, сондай-ақ қайтару ережелері қандай болатынын бағалау үшін Регламентпен мұқият танысуы тиіс.

Компанияның кәсіби қызметтің, кәсіптік қызметтің әртүрлі түрлерін қызметтің өзге түрлерімен қоса атқаруына байланысты тәуекелдер туралы декларация

Осы құжаттың мақсатында бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметтің әртүрлі түрлерін қоса атқару тәуекелдері деп келесінің салдарында Компания Клиентіне залал келтіру мүмкіндігі түсініледі:

- бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыратын Компания қызметкерлерінің бағалы қағаздар нарығында операциялар (мәмілелер) жүргізу кезінде құпия ақпаратты заңсыз пайдалануы;
- мүдделер қақтығысы туындаған, атап айтқанда, Компанияның және оның қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің (әрекетсіздігінің) нәтижесінде Компания Клиенті үшін залалдарға және/немесе қолайсыз салдарға әкеп соқтыруы мүмкін Компания мүдделерінің басымдығы қағидатының бұзылуы;
- кәсіби қызметті жүзеге асыруға байланысты алынған инсайдерлік ақпаратты заңсыз және/немесе тиісінше пайдаланбаған;
- Компания қызметкерлерінің Клиенттің бағалы қағаздары мен ақша қаражатына құқыққа қайшы билік етуі;
- Компания қызметкерлерінің Клиенттің бағалы қағаздарына құқықтарды сақтауға және/немесе есепке алуға байланысты құқыққа қарсы іс-әрекеттерді жүзеге асыруы;
- Компания Клиентінің бағалы қағаздары бойынша құқықтарын қамтамасыз етпеген (тиісінше қамтамасыз етілмеген);
- мәмілелерді уақтылы орындамаған (тиісінше орындамаған);
- кәсіби қызметті жүзеге асыруға байланысты ақпараттың толық ашылмауы.

Кәсіби қызметтің немесе кәсіби қызметтің бірнеше түрін қызметтің өзге түрлерімен қоса атқарған кезде қаржы

видами деятельности, существует риск возникновения недостаточности капитала для исполнения всех обязательств по возврату финансовых активов.

9. Уведомление об использовании специального брокерского счета

9.1 Денежные средства Клиента будут находиться на счете (счетах) Компании (специальных брокерских счетах), открытом Компанией для учета денежных средств Клиента, вместе со средствами других Клиентов Компании.

При этом объединение на одном счете денежных средств Клиента с денежными средствами других Клиентов Компании может нести в себе риск неисполнения (задержки исполнения) Компанией поручения Клиента на возврат денежных средств или покупку ценных бумаг, вызванный возможным ошибочным списанием Компанией денежных средств Клиента по поручению другого Клиента Компании, в том числе, вследствие сбоя в работе соответствующего программного обеспечения или ошибки сотрудника.

Информация о кредитных организациях, на счетах в которых будут учитываться денежные средства Клиента, размещена на сайте Компании по адресу ffin.global.

10. Обработка персональных данных

10.1 В целях исполнения своих обязательств по Регламенту Компания осуществляет обработку персональных данных Клиента – физического лица, в том числе включенных в анкету Клиента, путем хранения, систематизации, накопления, уточнения, использования, передачи определенному кругу лиц, блокирования, уничтожения в соответствии с условиями Регламента на основании соответствующего согласия Клиента.

11. Информирование Клиента

11.1 Присоединяясь к условиям Регламента, Клиент подтверждает Компании свое согласие на получение от Компании сообщений в любой форме, содержащих рекламу финансовых инструментов или услуг Компании и его аффилированных лиц. Согласие, изложенное в настоящем пункте, действует в течение всего срока действия брокерского договора и может быть отозвано письменным заявлением Клиента.

активтерін қайтару бойынша барлық міндеттемелерді орындау үшін капиталдың жеткіліксіздігі туындау тәуекелі бар.

Арнайы брокерлік шотты пайдалану туралы хабарлама

Клиенттің ақша қаражаты Компанияның басқа Клиенттерінің қаражатымен бірге Клиенттің ақша қаражатын есепке алу үшін Компания ашқан Компанияның шотында (арнайы брокерлік шоттарда) болады.

Бұл ретте Клиенттің ақша қаражатын Компанияның басқа Клиенттерінің ақша қаражатымен бір шотта біріктіру орындамау тәуекелін көтеруі мүмкін Компанияның басқа Клиентінің тапсырмасы бойынша Клиенттің ақшалай қаражатын, оның ішінде тиісті бағдарламалық қамтамасыз етудің жұмысында істен шығу немесе қызметкердің қателігі салдарынан Клиенттің ақшалай қаражатын қате есептен шығару ықтималдығынан туындаған Клиенттің ақша қаражатын қайтаруға немесе бағалы қағаздарды сатып алуға Компанияның тапсырмасы.

Шоттарында Клиенттің ақшалай қаражаты ескерілетін кредиттік ұйымдар туралы ақпарат Компанияның ffin.global мекенжайы бойынша сайтында орналастырылған.

Дербес деректерді өңдеу

Регламент бойынша өз міндеттемелерін орындау мақсатында Компания Клиент - жеке тұлғаның дербес деректерін, оның ішінде Клиент сауалнамасына енгізілген дербес деректерді Клиенттің тиісті келісімі негізінде сақтау, жүйелеу, жинақтау, нақтылау, пайдалану, белгілі бір адамдар тобына беру, бұғаттау, жою жолымен өңдеуді жүзеге асырады.

Клиентті хабардар ету

Регламент шарттарына қосыла отырып, Клиент Компаниядан Компанияның және оның үлестес тұлғаларының қаржы құралдарының немесе қызметтерінің жарнамасын қамтитын кез келген нысанда хабарлама алуға өзінің келісімін растайды. Осы тармақта жазылған келісім брокерлік шарттың барлық қолданылу мерзімі ішінде қолданылады және Клиенттің жазбаша өтінішімен кері қайтарып алынуы мүмкін.